

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgușul
Inului Nr. 30.
Articole nefrancate nu se primesc.
Manuscrisuri nu se restituie.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgușul
Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena
H. Hesse, Hassenstein & Vogler (Otto
Hase), H. Schielek, Alois Hornold, H.
Dass, A. Oppelk, J. Donnerberg; în
Budapesta: A. V. Gabblerger, K.
Bernai; în Frankfurt: G. L.
Dauke; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o soră
parcând pe o săptămână 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Anunț pe pagina a III-a o
săptămână 10 cr. v. a. s. și 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 43)

"Gazeta" este în să-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Mărit de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Mărit de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
la administrațiunea, piața mare,
Târgușul Inului Nr. 30 etagiul
II: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 30 cr.
Cu dărușul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Unu exemplar 5 ar. v. a.
său 15 bani. Atătu abonam-
entale cătu și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 236.—Anul LVI.

Brașov, Duminecă, 24 Octomvre (5 Noemvre)

1893.

Svêrcolirile dușmane.

Brașov, 23 Octomvre.

În numărul trecut de Duminecă, vorbindu despre „dreptatea magurască“, am arătat cum unele comitate nu s'au rușinat de véculul luminat, în care trăim, și au venit cu propunerii, care de care mai ticăloșe și mai draconice, cu scopu, dîce-se, ca să se curme „agitația“ naționalităților nemaghiare, în adeveru însă numai cu acea intențiune, ca să se sugrume pe deplin libertatea lor și să se împiedece cu desvêrșire orîce dezvoltare a lor națională în statul ungaru.

Inceputul l'a făcutu congregația comitatului Neogradu, care a hotărîtu să petiționeze la dietă, ca să aducă legi deosebite, prin cari să se „înfrêne agitațiunile preseii valahe și slovace.“

Adunarea comitatului Turoțu-Sân-Mărtin, unde maiortatea este maghiară și maghiaronă, s'a grăbitu a da în glasu șovinistiloru dela Neogradu hotărîndu, cu ore-care incungiur, să nu se ia tocmai măsura propusă de aceștia, dîr totuși să se cêră măsuri aspre în contra diareloru slovace, fiindu rugat guvernul să pedepsescă nu cu închisore de stat, ci cu temniță ordinară pe agitatorii și să înființeze o foiă „patriotică“ slovacă.

A mai venit și comitatul Nagy-Kun-Szolnok și a votat un aruncu de 1 cr. la florinul de dare pentru a înființa un fondu de maghiarisare din banii naționalităților, tocmai așa cum au făcutu alte câteva comitate, cari au impus cu forța poporațiunei un aruncu în favorea kulturegyleturilor.

Din acêta societate de capete

scrîntite, aprinse de ură în contra a totu ce nu este maghiaru, n'au putut lipsi firesce nici Ungurii comitatului Coșocnei seu alu Clușului, cari au stat totdeuna în fruntea prigonitorilor naționalităților și s'au făcutu nemuritorii cu nebuniile lor șoviniste și cu intoleranța lor ne mai pomenită.

Ungurii clușienii au făcutu o și mai bôcănă și au hotărîtu să adreseze dietei o petițiune, în care nu se mărginesc numai a cere înfrênarea preseii naționalităților cu mijlocele cele mai despotice, ci se pretinde luarea de măsuri legislative din partea dietei pentru nimicirea totală a lor, ér mai ales a Românilor, pe tôte terenele. Acești micii tiranii ceru să fiă așa dîcîndu cu totul delăturată legea de naționalitate dela 1868, să fiă alegătorii numai celu ce scie scrie și cêti unguresce, și chiar și autonomia noastră bisericescă să fiă nimicită, și mergu până a voi să ne împiedece cu măsuri polițienesce și în dezvoltarea noastră economică.

Și după tôte acestea mai au nerușinarea să dîcă, că ei nu ura o caută, ci pacea, că nu voru să slăbescă pe Români, ci numai să întărescă țera!

Vai de țera aceea, care vrea să se întărescă cu măsuri despotice și diavolesce, ca cele propuse de Sécuiulu Bartha și primite „cu însuflețire“ de congregația din Clușiu! Pe Români, dîcî ei, nu voru să-i slăbescă, numai țera să fiă tare. Dîr cine e țera?

Celu ce a umblat prin comitatul Clușului, a vécutu, că orașul Clușiu, acestu cuibă alu neîmpăcăților noștri dușmanii, este incungiurat totu numai de sate românesce și de popor românescu.

Acestu popor alcătuesce aici țera și nu se pôte cugeta o întărire a țerii cu nisce măsuri, cari n'au de scopu alta, decât a sugruma orîce dezvoltare firescă națională a poporului român. Nu voru să slăbescă numai pe Români, căci pentru slăbirea lor a lucratu destul de 26 de ani, ci au degându să-i nimicescă chiar, să nu mai pôtă trăi ca Români pe pământul lor strămoșesc. Și acêta însămnă la ei întărirea țerii! Cine a mai vécutu ca unu ștejaru să crească și să se 'ntărescă, când îi tai rădăcinile?

Amu fi dorit ca în înțelesul acesta să le fi vorbitu Clușienilor ungu în congregația membrii români din comitat. Unde au fostu aceștia, când s'a votat „cu însuflețire“ celu mai dușmanos act în contra Românilor, din câte au vécutu lumina dîlei?

Nu ne putem esplica absența membrilor români ai reprezentanței comitatense, când sciutu era, ce se plănuesce din partea lui Bartha și soții. Ei trebuia să fiă toți la postul lor și să se protesteze cu energiă în contra atentatului ne mai auditu urzitu de adversarii neamului nostru din acelu colț de țera, cum au făcutu bunăoră naționaliștii slovacii în congregația dela Turoțu-Sân-Mărtin.

Orîcare să fi fostu cauza acesteii întrelăsări, n'a fostu bine. În fața acțiunei întreprinse de dușmanii limbei și ai naționalității noastre pe totă linia spre a ne nimici, avem sfânta datoriă de a nu sta cu mâinile în sinu, ci a ne ridica cu demnitate și cu energiă vocea în apărarea națiunei noastre atătu de urgisite și uiduite. Trebuie să vedă lumea cu orîce ocașiune, că suntemu consci de marea nedreptate, ce ni-se face, trebuie să se convingu,

că nu numai cătu-va „agitatorii“, cum dîcî adversarii noștri, ci întregu poporul român pretinde ca acêta nedreptate să fiă ștersă, ca să înceze odată prigonirile și asupririle și să fiă repus în folosirea neîmpiedecată a drepturilor sale naționale.

Când toți din tôte părțile ne vom ridica cu tăria glasul în apărarea drepturilor noastre, a limbei și a culturai noastre românesce, spurberate voru fi tôte uneltirile dușmănoșe, norii cei grei și întunecoși se voru despica și rațele viitôrei învingeri a causei noastre drepte voru străbate până la noi, însuflându-ne nou curagiu în lupta desperată ce-o purtăm.

Atentate asupra averei poporului.

II.

Brașov, 23 Octomvre v.

Dêcă prin nenorocita rêscumpărare a regaliilor a fostu cu puțință să li-se răpescă Românilor ardelenii o avere de milioane, fără să se fi ridicat din partea noastră nici măcaru unu protestu șguditor în contra acestei nelegiurii, abia ne mai pôte surprinde, când vedem, că lăcomia celor dela putere a luat unu aventă atătu de mare, încătu astătu mai că nu există bun românescu, care să fiă asigurat în contra acestor lăcuste cutropitôre.

Nicu nu s'a încheiat bine afacerea cu despăgubirea regaliilor și étă că același atentat, aceeași volnică ne mai pomenită, același jafu monstruos se repetă cu averea poporului nostru printr'o nouă ordinațiune ministerială, datată din Augustu a. c.

La țintă a fostu luat de astădată așa numitul *imprumut națio-*

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.“

Doi-spre-dece ca nici unu.

I Ședetôrea

Că nu și dă zoră fata orîflăcălu să-și mai imprumute la gurică pe bușeanu, s'era în vremea iernei, când în ședetôre, ca o clipă să rătăcesce dicala din fluera, și doine după dicală de a dorulu cu drăgoștea, încătu îi vine să sai cobză din pățulu, ca iedulu p'angă capră.

Biba era fêțișcană bălae, drăguță alésă, și în gătélă n'o întrecea Iléna Consinzéna lui Vereșu-vitezú. Ea era blândă vergurică și la toți le cădea în dricul inimei, când o vedeau, numai cătu posna din saculu cu sêrăci, care ținea bine socotélă de părinții Bibei, le înclêstase crucișu-de-a curmedişul ijele, încătu nu era toroptélă s'o poți huițu din ogașu. Erau sêracii părinții ei, pi-lingi de sêraci, și fata nu era mai bocotă ca mamă sa și ca tată-so, că încă n'o fostu murit să-i faciă testatutu pe oasa cea de-a mburdatele și pe hêrlețulu cu care tată-s'o mpa grepi în cîmtirimul mortiloru adormit în „Tatalu nostru, care ești în ceriu.“

Fata era o fată, cu inimă căptușită de bărbăție, și nu scia ce-i frica nici de cam, și se minuna când audea, că ocea, cri-

oalaltă, s'a spêriat de nesocava târșite de flêcuri.

Găinele au fost adurmită după corlanu horaulu, în pod, și noștea strînse în brațe diua de ađi cu atăta drăgoștea, încătu li storcea sloi din inimă și-i măclăia ochii cu foi de bură cersăluită. Ca cu scrisorea, ér Biba ofta din baera dorului și-și căuta fuse gôle prin coșulu celu necăjit de sub laviță, apoi cu ajutorul sîntei Lunii găsi două, unulu ruptu dela resocitele, și unulu părăsitu de róta svêrnăelei. De, neavîndu mai înferecate le împiântă și acelea în caerulu de fuior, cu spânțura jalnicu legat halamite de furca Bibei, cu nisce îndrugă împletită în învrêstatele roșu-meru-galbinu; — și apoi ușa se descue cărtăind, lăsându pe Biba, să-și pörte picioarele în tindă și de-acolo cătră țera basmelor, în ședetôre.

Ia să-ți vađe ochii, lume drăguță, unde jură imprejur, unu ceru de frumose svêrnăe din fuse, îi scarmănă puzderii, din aeru cu buzele și cu dinții, până ce le iéă bășioi de hârniciă. Căci nu-i cu chielmă, să tóreă și puzderii în firul, care se-ntinde care mai de care, însêrmănat și rêsucitu ca o sêrmă.

Doinițele să perdă prin hohotele flăcăilor, și versulu fluierului să tângue a jele, ca stăpănu-s'o nu i-o sositu-i matca până acuşic. Dîr étă, că întră prin ușe 'aainte

o fură încêrșă și glasulu fluierului o și întôrece pe d'apênatele de-a:

Tu ești mândră buzele

Când și-oru cresce țipăle!

Fluierulu totu mai halălaesce și după ce Biba cea bălae, și-o luat-și loculu celu cu farneoul, de unde arunca cu cōda ochiului și fura pe de-apucate-le inimii îndrugisite diplă.

Au să începe unu hoștorogu de urdicală, încătu să-ți faci falcile de salcă, ca să se pôtă incujba de atăta risu, ce-ți năpustesce ca unu hăbăuc din bucluculu curelelor! — Să veđi cum să tângue ușa, că nu-i dau clipă de astêmpărare, și uua două să fură câte nouă fuse odată, — ér fata, care i păgubase, alergă mîncîndu pământulu, în ruptulu berței, după hoțulu de fuse.

— „Mêi, hei! — astêmpêră nițel, hei mēi codăilor — dîr nu vê 'nochielmați odată?! — ha, audeți!“

— „Dîr ce-i? pentru baba deochiată?“

— „Mare halăsteniă prietinelor!“ — rêsponse Griluțu, feciorulu birêului, celu bogat bulgăru, care avea 4 pluguri cu fere late, patru carê ferecate și vr'o 12 boi ierinași și încarnași dela pășuni. „Și voi înbolborosiților nu sciți nimicu?“

— „Ce se scimă, — vere, ce se scimă?“

— „Mêi, dîce că olo în poiana hoților și soandurat unu bietu om!“

— „Audeți!“

— „Ce minune!“

— „Scalcietură în scrietelă!“

— „Ce veste, ce veste, om spânțurat!“

— „Și cari dintre voi s'ar afla, care să năpustescă singuru, ecă acum în drojdiile este, până la acelu mucenicu, și să-mi aducă degetulu lui dela mîna drêptă, eu mă legu, să-i dau unu caru cu doi bouleni liniși, ... dîeu, nu glumescu; și sciți, că îndată făurescu unu contrătușu cătu o față de masă numai de se légă cineva!“

— „Hm! — dîr ce hăbornițoiu de vreme scalciată îndrugă p'afară!“

— „Plôie cu ninsore, și cu țurțalei, ca măzăricea!“

— „Intunerecă păclă, orbélă fără ferestri.“

— „Ei! și nimenu-i nu-i trebuie carulu cu boulenii? — Ce feciori, ce feciori!“

— „Mê, Griluțu! Eu îmi taiu degetulu meu, și țilă dau în hărăzélă, numai să-mi scrii boi cu carulu în rața cea de hârtie!“

— „Ha! ha! ha!“

— „Elu își tae degetulu, ha! ha! ha!“

— „Cioncu, troncu! hăbăucu! ha! ha!“

— „Ține-ți degetulu prietine, — țineți degetulu.“

nală dela 1853. Scimă, că la acestu împrumut a contribuit și poporul român cu sume de bani foarte însemnate. Pe timpul războiului dela Crimeea, isbucnit între Ruși și Turci, când Austria în strămtorea sa de bani a stors acestu împrumut dela populațiunea țării, fiă-care comună a fost silită să contribue cu câte-o anumită sumă.

Marii proprietari, adecă nobilimea, a fost și ea silită, cu presiunea amplotaților nemți, a subscrie unele sume mari, amesurată averei lor. Fiind hotărit, ca împrumutul să se plătească în decurs de dece ani, după șese ani parte de voiă, parte de nevoiă, pe calea esecutiunii, împrumutul fu stors dela clasele mai avute și proprietarii primiră după contribuirea cuotei obligațiunii de câte 50, fl. 100 fl. și mai mari, cari însă neaducându mai multu ca 5% interesu, le-au vëndut cea mai mare parte.

Nu așa însă s'a întemplat cu comunele. Aici, la contribuiri, ce au fost impuse comunelor, n'au fost supuși și proprietarii s'eu nobilimea, pentru-că de faptu comuna se compunea încă în totă Transilvania, afară de Săcuime și de Fundul regiu, numai din foștii iobagi. Autoritățile civile, fără a mai întreba pe comune, decă voescu să contribue la împrumutul național, ori nu, au aruncat asupra lor, cum au aflat de bine, sume dela 1000 până la 5—6 mii florini. Aceste sume aveau să le plătească comunele din Transilvania în dece ani. Acestu împrumut s'a și scos dela popor în cinci ani, er în alu șese-lea li-s'a îngăduit comunelor, ca decă voru ierta 10% din capitalul plătit, și nu mai fiă silita a contribui și mai departe, er sumele plătite până atunci s'a îngăduit a se capitalisa și fiă-cărei comune a se da în schimb obligațiunii pe numele comunei, pentru cari statul a garantat o camătă de 5% în argintu.

La acestu împrumut, în comunele românești domni proprietari n'au contribuit nici cu unu cruceru. Prin urmare dreptul de proprietate la obligațiunile date comunelor a fost numai alu poporului, adecă alu foștilor iobagi. Interesele se sco-teau regulat dela perceptorate, până la 1860 totu în argintu, pe când dela 1860 încôce au început a se plăti interesele numai cu hărtiă. Poporul deci avea unu capitalu în

mână, după care primea în fiă care anu interese, pe cari până pe la 1860 le-a folosit împărțindu-le între sine.

Prin anii 1860 și mai târziu însă, luându unu sbor mai puternic grija pentru școli și pentru biserici, poporul nostru a început a dăru obligatiunile după susu disul împrumut naționalu parte pentru bisericele, parte pentru școlile loru confesionale. Aceste donațiuni tote s'au și primit și întărit nu numai din partea autorităților nostre confesionale, ci și din partea guvernului de pe atunci.

Astfelu, mulțumită bunului sufletu alu foștilor nostri iobagi și alu urmașilor lor, împrumutul naționalu dela 1853 a devenit unu isvor de ajutorare pentru școlile și bisericele românești. Causele nostre culturale își găsiu în el unu sprijin destul de însemnat, căci multe lipse bisericești și școlare se acoperiau din interesele acestui împrumut, pe cari eforturile nostre școlare și bisericești le-au folosit în tot-deuna după placu, fără a se amesteca s'eu a-și face cineva vre-unu dreptu la ele.

Se vede însă, că nici acestu lucru nu se unia cu lăcomia contrariilor nostri și cu idea lor de stat, care tinde la nimicirea tuturor aședămintelor nostre culturale și naționale. De vre-o 2—3 ani încôce, autoritățile administrative unguresci au început pe ici, pe colo a îngreuna din ce în ce mai multu scoterea intereselor după aceste obligațiuni, până ce în fine o ordinațiune ministerială, dată din luna lui Augustu a acestui an, vine și printr'o volnică ne mai pomenită în lumea cultu europeană, răpește și acestu dreptu de proprietate din mâna foștilor iobagi, dispunându a se inscrie obligațiunile lor de stat în inventariile comunelor, er interesele acelor să nu se mai folosescă pentru ajutorarea școlilor și a bisericilor, ci pentru scopuri comunale.

Prin această ordinațiune ministerială se face tocmai aceea, ce s'a făcut și cu regaliile: averea privată a acelor, cari au agonisit'o și au asudat pentru ea, se ia din mâna proprietarului și, din avere privată, cum era, se face avere comună, avere publică, la care voru ave dreptu de aci înainte și grofi și baronii unguri.

Averea aceta, mai ales în co-

mitatele locuite de Români, se potenumi cu dreptu cuvântu avere națională românească, care socotind în calculu de mijlocu, se urcă la suma de 15—16 milioane florenți v. a. Prin ordinațiunea ministerială de mai susu, și această avere națională a noastră este dată astăzi pe mâna autorităților administrative unguresci, cari ca mâne ne vomu pomeni, că o voru folosi întrégă pentru scopuri de maghiarizare, cum au făcut și cu regalul; în casul celu mai bun însă, jumătate din ea rămâne la folosința nemeșilor unguresci, cari n'au contribuit la agonisirea ei nici cu unu cruceru.

Așa lucrăză stăpânirea ungurescă la sărăcirea poporului nostru. Și această lucrare diabolică se numesce la noi dreptate!

Adunarea Asociațiunii transilvane.

Năsud, 26 Octomvre n. 1893.

On. Redacțiune! Despre decursul adunării generale a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, ce s'a ținut anul acesta în orașelul nostru Năsud, v'am trimis la timpul sen unu scurtu raportu. Acum, amesurat promisiunii, ce vi-o făcusem atunci, vin a vă raporta și despre unele amănunte, cari cred, că voru fi binevenite pentru Gazeta de Duminecă,*) pentru ca să cunoscă și poporul nostru din departare serbările, ce le-am avut noi, Românii Năsudenți, în zilele de 21 și 22 Octomvre n. c., când pentru a doua-ora avurăm ferocirea de-a primi în mijlocul nostru pe cea mai mare și cea mai de frunte Asociațiune culturală a Românilor din Ardeal.

Deși buna reușită a acestei adunări a fost multu împiedecată prin impregiurarea, că din pricina colerii a trebuit să se amâne ținerea ei până acum târziu în zilele de toamnă, când bietu timpul nu prea era favorabilu, nici ținerea noastră academică nu era pe-acasă, nici dascălimea și profesoria noastră nu mai era liberă, fiindcă pretutindeni se începuseră școlile: pe lângă tote astea însă adunarea dela Năsud a fost cercetată de unu publicu românesc atatu de alesu și atatu de numerosu, cum noi însi-ne nu ne-am așteptat.

Românii năsudenți au și făcutu din a loru parte totu ce au putut pentru mulțumirea oșpetilor. La sosirea sadin Sibiu, comitetul Asociațiunii, constatătoru din

*) Pentru numărul de Dumineca trecută ni-a sositu prea târziu. — Red.

ilustritatea Sa D-lu vice președinte Dr. Il. Pușcariu, secretarul Z. Boiu, cassarul L. Simonescu, apoi membrii Papiu, Cosma, Tilea, cu cari împreună veniră și vicarul Rață cu protopopul Danu, ca delegați ai departemintului Făgărașu alu Asociațiunii transilvane, apoi avocatul Garciu din Zărnești și alți carturari români din diferite părți, au fostu întâmpinați la gara din Bistrița de mai mulți fruntași de-ai nostri din Năsud, Bistrița și Bărbau, în numele carora d-lu avocat Dr. Ciuta a salutată Comitetul printr'unu scurtu discurs de binevenire, la care a răspunsu vice-președintele Pușcariu.

După ce oșpeții luară prânzul în Bistrița, plecară spre Năsud într'unu șir de vre-o 15 trăsuri, ce anume au fostu comandate spre acestu scopu parte din Năsud, parte din Bistrița. Pe hotarul comunei Prislop, când noii veniți intrară pe teritoriul departemintului Năsud alu Asociațiunii transilvane, fură întâmpinați de comitetul arangiatoru alu serbărilor și de unu frumosu banderiu de călăreți îmbrăcați în costumu național. Aci tu salutată Comitetul Asociațiunii printr'o caldă vorbire din partea vicariului din Năsud, d-lu Dr. Ioan Popu, căruia li răspunse apoi în cuvinte totu atatu de căldurose vice-președintele Pușcariu. La orele 4 p. m. oșpeții intră în Năsud. Aici intră printr'o portă triumfală mare și frumoasă, cu inscripția: „Bine ați venit! Mulțime de popor, inteligenți, școlarii însirați pe ambele părți ale drumului, aci întâmpinată pe noii veniți cu nesfârșite strigăte de „să trăiescă!”. Musica pompierilor din Năsud cânta, trăscurile bubuiău: totu era serbătorescu. Primarul orașului, d-lu Prădan, salută pe oșpeții printr'unu alesu discurs, la care de-asemena răspunse vice-președintele.

Conduși astfel până în orașu, oșpeții fură așezați pe la cartiere, er s'era fură invitată la o masă comună în „Hotelu Rahova”, unde petrecerea a fostu animată, luându parte la ea oam la o sută de persoane.

În dimineața zilei următoare, a căreia însemnată o anunță desu de timpuriu musica pompierilor, care cutieră stradele cu imnul lui Mihailu Eroșu, se oficiă în frumoasă biserică parochială s. liturgia împreună cu unu parastasu pentru regretatul președinte George Barițiu, în a căruia memorie, vicariul Popu țină o frumoasă cuvântare.

Urmă la orele 10 a. m. deschiderea primei ședințe în sala gimnasiunii române, unde se afla deja adunat mulțime de publicu. Aci se ivi unu neașteptat conflictu cu vice-spanul, care înainte de începerea ședinței ceru să i se dea disertațiunile, ce

— „Pai, ține-ți carul cu boii liniși, și-ți mănă pofta în apă de care n'aveți, — că, dău, nici unu n'o căpiat până în smintel!”

— „Și din satul ăsta, câtu e de mare, nu se află nici unu flăcău așa cu curagiu, ca să sară până în poana hoților!”

— „Nu s'află, nu! — și decă s'ar momi ore-cari, totu n'orți șucea, să se pue în poră cu nălocile străgelor de prin răsorucile pădurii, și cu lupii, ce urlă a mănăcate!”

— „Ha! — s'eu ce! fermecă-mi mie contrășul umărturiu cu toți de aicea, — și încrucit de tote fetele, că mi dai mie caru cu bouleni, și etă-mă-s'eu m'am aflatu dintre toți și dintre tote mai cu curagiu, și odată imi nspuțesc pașii până acolo, și aduc degetul fără cărcovă, și tu-mi dai ce-ai disu cu totu sufletul mătei!” — dize de-odată, ca din altu colțu alu pământului, Biba cea bălae a îngropătorului din Bogățeaua.

— „Bine! d'ér de țis'a învrășbi pornela ore cumva, să nu fiu eu pricină de hărțuială pe la județi; ia s'eu Bibă, că ti-i întelni cu tricoliu; pe cari i-a dăritu într'o Marți-s'era baba Mitroe, s'armănându lână sbrostescă în heleșteu.”

— „Făurește-mi numai to-mela negru pe alb — și de-aci încoala nu-ți prăznescă ochii a bănuială, ca din orți tu erai ou chefu ca unu prefățu!”

Grilă, câtu clipesc cu ochii, toroptu o colă de hărtiă, — și apoi ceti în urechile tuturor, ce a scrisu, — și astfelu toți din ședetore trase cruci, că au înmărturiit contrășul.

Biba, fără nici o s'arită, împatură contrășul și-lu vâră în bertită, rădima furca de părete, implăntă fusul în caer, și pași, să avântură pe ușe afară, ca o fermecă-tore.

— „Iote, măi!”

— „Iote, d'eu!”

— „Să duce!”

— „Să duce Biba! Ea e fată cu inimă câtu unu stanu de p'etră, — nu scie ce-i frica!”

— „Las' o' înv'eta acușică de-a-rosul!”

— „Br! br! br! ce vreme! Să nu iai pe fugă cătelul din casă afară!”

— „Da nici cănele!”

— „Suffă unu v'entă spulberat, ca o străsnicie, — de o să ne 'npodidescă ședetorea!”

— „Va împididi pe bieta Bibă; vai, de petrecania ei! cum o voru mai îndrăgosti cele bale de lupoi, — și cele p'ălite de strigăce!”

— „Vai de petrecania ei!”

II Satul cu bogăciu

Biba nicăiri nu se potigui, căci scia oala, ca paserea cuibu, — și se duse cu fuga, ca o ciută, până-ce brodi poiana hoților, care se afla în pădurea, ce era din susu de satul Bogățea!

Clipocind mereu pe la tote ciotele, vede în urmă tălălu lungitu între crengi, că-și pricopsesce obiceiul și se dăin în susu de a acățatele până ajunge la pământul celu cu chipu; își apucă mâna dreptă, — și ciorș ciorș, hroșnesce cu nisce imblăcii jidovesci, cari se încumetău a tăia mai cu chelmă degetul Bibe, decătu cela cu povestea. D'ér haramul de degetu totu s'a tăiat, și Biba se da încetu éraš în jos, după-ce îngrijise degetul în bertită pe contrășu. Ce-i mai ademenea ei acum? Avea caru cu bouleni și pace bună.

D'ér etă scrintitele. Se audă mai mulți pași furtunatesci: părea, că codrul să scolă asupra ei; unu v'ejit haiu, unu v'etj de șgomot mugea prin întunecimea iadului, și bidigăni spăiate fugeau urlându din o pădure în alta prin pădure ca scălciate de haită de p'ardalioi. Ciuveicuța cânta de dragostea draoului, încatu îngălbineau frunzele de stejar și v'entul șuera ca în pusția lui Hanu-domnișor, furându crengile uscate, cari acățate de elu, se rupeau în pognete de pistole, și cădeau d'o poștă,

tânguindu-se peste altele de perderea, ce le-a ajunsu.

— „Prabușitură, și s'entate bună, pier lumea fără milă de omeni, de-o călăie v'ocolacii; ore ce li-o fi iscodit, de scormonescu tote hăidaurile în capul nopții în calea mea?...”

Așa se întreba Biba, stându înoă între crengi, căci nu-i da mâna să vină jos unde erau tote v'entosele încarcoate de totfelul de șolomonării și toropteli. Ochi de scantei aprinse străluceau de prin unghiurile cele îndepărtate, și moină cu p'ert sburlită băclă, adormecau v'agăindu din codă pe urma Bibe.

— „Na! — Aici am ajunsu! — re-trăntiți bănetu jos, și o luăm pe cărți până la moșia grofului acestuia, care ne totă ciocătesce cu v'atașii de împinteași; chitiți, că are unu tăurenciu bușeșu grăslu, care la v'edute i-ți inghiți limba pe clipită. Avem gâlbui berechetu, ș'avem și tăurenciu de masă, în sér; asta, hei, codailor la v'ădălitu și ne 'nfundăm aqi de macra în v'elul j'ericului, și apoi cinei popă, tunde-și barba, cine-i haiducu, făcă-și tr'eba obiceiului!”

— „D'ér, v'etave, lângă gâlbui cine rămâne străjelnia! — dor' nu-i lăsa atata chivernisela domnescă de-a prada pustului, singură aici?”

CRONICA POLITICA

- 23 Octomvre.

Intregă săptămâna acesta a fost forțe agitată în Austria. Criza ministerială. ce-a izbucnită, pe cum se scie, încă înainte de două săptămâni, n'a ajuns până azi la noi un sfârșit. În 30 Octomvre n. ministeriul Taaffe și-a dat dimisiunea în mâinile monarhului, care i-a primit-o. Monarhul însă a însărcinat pe cabinetul Taaffe să conducă tot el afacerile statului până se va forma un nou ministeriu. Acum se scrie din Viena, că criza este în ajun de a înceta. Majestatea Sa, care s'a reîntorsă éráși la Budapesta, a invitat la sine pe principele Alfred Windischgrätz, pe contele Francisc Thun, pe locțiitorul din Galizia, contele Badeni și pe contele Schaffgotschen. Scopul mergerii lor la Budapesta este, să-și spună părerile lor asupra situației și eventual să prezinte Majestății Sale un program, prin care ar voi să schimbe starea de față a lucrurilor. O telegramă cu data de 2 Noemvre din Viena spune, că în cerurile parlamentare, chemarea lui Windischgrätz la Budapesta se consideră ca stând în legătură cu candidarea lui la președinția unui ministeriu coalitivist. Foile vieneze cred, că un astfel de ministeriu ar purta în sine deja dela început simburile disolvării parlamentului, deoarece partidele nu se vor putea uni nici-o dată asupra unui program comun, pe care apoi să-l și apere până la extrem. Urmăză dera, că criza din Austria nu este numai de natură așa dîcîndu parțială, ci ea va avea urmări și asupra celeilalte părți a monarhiei, adică asupra Ungariei, unde stările interne nu sunt de loc mai bune și mai consolidate, decât în Austria. Și aici, ca și dincolo, va izbucni mai curînd ori mai târziu o criză generală, care nu se va putea rezolva, decât dând naționalităților libertate și egală îndreptățire.

De multă totă aujimă vorbindu se de pace și ér pace. În zilele din urmă însă foile aduc știrile, că a erupt un război, războiul Spaniolilor cu Cabylia. În Africa se află o semănătură de omeni, numiți Cabyl, cari s'au răscolit și acum Spania trebuie să se gătască de războiu cu această semănătură, care nu vré să scie de „interesele mai înalte ale păcii lumii“. Casul acesta a scos éráși la ivélă cestiunea așa numită a Marocului. Cërta s'a iscat în Mellila, unde Spaniolii au o mică garnisonă. Mellila este un oraș spaniol așezat pe cîsta nordică a Marocului. În contra garnisonii din Mellila s'au răscolit locuitorii indigeni, cari sunt renumiți prin fanatismul lor religios și prin tâlhăriile ce le sêvêșesoc. Când Spaniolii voră să ridice un fort la Mellila, pe un loc unde se află cimitere

rul mahomedan, Cabylia au năvălit asupra lor și au ucis o parte din ei. Vestea acesta a îndemnat pe ministeriul spaniol să trimită ajutoare la Mellila; a poruncit generalului Margalla să mîrgă acolo în fruntea unei expediții, dér el a fost învins de Cabyl și a cădut mort pe câmpul de luptă. Acum se telegrafiază din Madrid, că pregătirile de războiu ale Spaniolilor sînt mari și serioase. În Andalusia Spaniolii au concentrat un corp de armată de 20,000, ér proprietarii corăbiilor de comerț au recomandat guvernului, ca trupele să trecă pe tîrmul Marocului în timp de 20 de ore. Guvernatorul din Mellila a căpătat poruncă, ca să începă lupta contra populației și nuturilor muntene. Foile din Madrid atacă mereu pe guvernul englez, pentru că acesta ar ține partea Cabylilor. Cele mai multe provocă pe guvern, să procedă cu cea mai mare energie, căci Franța și Rusia vor sprigini pe Spaniol față cu pretenziunile Angliei.

SCRIRILE DILEI.

- (23) Octomvre.

Botezul prințului român. Dumineca trecută s'a sêvêșit în Sinaia o mare pompă botezului micului prinț român, care a primit numele Carol. L'a botezat Metropolitanul-primat al României Ghenadie în legea română strămoșoasă, după cum cere constituția țării. Au fost de față toți demotarii, fruntașii țării, înaltul oler, ministrii și generali, senatori și deputați și deputații județelor, precum și trimișii țărilor streine. Nașii prințului au fost: Regele și Regina României, ducesa de Coburg, sora împăratului rusesc și mama principesei Maria, principesa de Hohenzollern, Infanta de Portugalia, principele de Hohenzollern, ducele de Coburg și marea ducesă Xenia de Rusia, fiica țarului. Sinaia era în haine de sêrbătoare, toate casele erau împodobite cu stêguri naționale. La cascada aprôpe de mănăstire era ridicat un arc de triumf îmbrăcat în cetină de brad. În stînga era inscripțiunea cu litere mari:

Am jurat plecînd din raiu
Lui moșu Ștefan și Mihaiu,
Să conduc al meu popor,
Ca și unchiul meu Carol,
Și pe forța-i temelii,
Să-mi clădesc o împărăție.

Eară în dreapta era scris:

În raiu bine ai jurat,
Principe multă așteptat.
Noi, poporul tău jurăm,
Cu credință să-ți urmăm
Și rugăm pe Dumnezeu
Să-ți dea tot sprijinul său!

Noi ôșpeți la Seghedin. Condamnații în procesul „Tribunei“ d-nii Septimiu Albini, Al. Dordea și A. Baltesu au plecat azi, Sâmbata, la Seghedin spre a-și face

pedepsă, la care au fost osândiți de juriul din Clușiu. D-lu I. Russu-Șirianul va intra în închisura din Seghedin la 12 Noemvre n. Multă senzație a făcut, că pe d-lu Russu, care s'a reîntors după o absență mai lungă în Sibiu, l'au arestat și e reținut acuma în Clușiu în închisura preventivă până ce va intra în închisura de stat.

- x -

Călindarul Plugarului pe an. 1894. Faceți cunoscută cetitorilor noștri, că în cursul săptămânei viitoare va eși de sub tipar, în editura tipografiei „A. Mureșianu“ din Brașov, Călindarul Plugarului pe anul 1894, redigat de Ioan Georgescu. Acest călindăr, care se va vinde cu un preț forțe mic, va cuprinde vre o dece cîte mari de tipar, cu o materie forțe bogată și de folos pentru popor. Pe lângă partea calendaristică, care va conține toate amănuntele trebuincioase, Călindarul Plugarului va conține o parte comercială constatată din vre o 11 articuli, apoi partea literară cu diferite povești, snove, istorisiri alese etc. Partea economică cu felurite scrieri și povățuri despre crescerea și altoirea pădureților, răsăditul altoitorilor, folosul pomilor, cartofii, varza, mazăricea, trifoiul, luțerna, napii etc. Apoi alegerea vitelor de prăsilă, oieritul, stupăritul etc. Urmăză vre o 7 poesii din cele mai frumoase, apoi cântece populare, povești, glume, proverbe, gicitori etc. Chiar și numai din cuprinsul arătat aci se poate convinge oricine despre bogăția acestui călindăr, care în mâna plugarilor noștri va fi o carte de mare folos și plină de învățături. Se poate cumpăra dela tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov cu prețul de 25 cr. exemplarul + 5 cr. porto.

- x -

Sistarea execuțiilor de dare. Din cauza colerei, ce s'a lătit în comitatul Torontal, direcțiunea financiară din Bechebecul mare a sistat execuțiile de dare în acest comitat pe timp nedeterminat.

- x -

Tergul de țără în Brașov. Deoarece s'a constatat încetarea colerei pe teritoriul comitatului Brașov, tergul de țără se va ține în Brașov în 16, 17 și 18 Noemvre st. n. Tergul de vite va fi în 15 o.

- x -

Musica militară va cânta mâne în piață. Programul este următorul: 1) Wagner: „Unter dem Pappelader“ marș; 2) Bal-fóó: „Zigeunerin“ ouvertură; 3) Ivanovic: „Meteo“ vals; 4) R. Wagner: „Hochzeit: musik“: din Opera Lohengrin; 5) Czibulka: „Pensee-hongroise. Ungarisches Lied“; 6) Mar-enco: „Potpourri den Ballet: „Exeelsior“

Sciri telegrafice.

Viena, 4 Noemvre. Principele Windischgrätz a fost însărcinat cu formarea noului cabinet austriac.

avea să se cetească în adunare, pentru ca, veți Dómne, să le censureze. Ceroat'a vicepreședintele Pușcariu, directorul Cioman, avocatul Tripon și alții, ca să-i arate, că așa ceva nu se pôte și că el n'are drept să pretindă astfel de lucruri, dér tôte înzadar. În fine pași la mijloc d-lu Partenie Cosma, care îi declară hotărîrea vice-spanului, că pofta nu i se va împini; nu el are să judece cuprinsul dimisiei, ci comitetul, care ia răspunderea pentru ele. Nici chiar marele paș Bașffy, care în persoană a luat parte la adunarea Asociației, când s'a ținut la Deș, n'a pășit cu astfel de pretențiuni; cum vine dér d-lu vice-span să se lăce de ris cu astfel de lucruri? La auzul acestora, vice-spanul a îngăduit și astfel s'a putut începe adunarea.

Peste lucrările adunării trec acum, mergîndu mă a însemna numai, că în decursul ei au sosit mai multe telegrame de felicitare, printre cari amintesc pe-a Excelenței Sale Mitropolitului Miron Românic; s'au făcut mai multe constatări îmbucurătoare despre progresul Asociației și s'au încasat ca taxe dela membri vre o 600 fl. Ședința primă s'a închis la 2 ore, după care urmă un banchet în spațioasă sală de gimnastică a gimnasiului, la care au luat parte vre o 140 persoane. Nu mai vorbesc de multele toaste; amintesc numai, că publicul a fost în deosebi încântat prin recitarea unei poesii ocazionale a d. Z. Boiu în onora Românilor născuți.

Banchetul s'a terminat aprôpe oătră 5 ore, s'era musica pompierilor și corul plugarilor din Năsăud făcăr o sêrbătoare vice-președintelui, după care muzica outreeră, cântăndu, stradele principale.

În dimineața următoare, 22 Oct., la ôrele 9 urmă ședința a doua, dintre ale căreia lucrări amintesc alegerea președintelui Asociației în persoană Il. d-nu Ioan M. Moldovanu, canonic și vicar capitar în Blăciu; cassar d-lu Leontin Simonescu, ér secretar II d-lu Ioan Popu Reteganul. Toți au fost aleși prin aclamațiune, la propunerea unei comisiuni emise în acest scop. S'a cedit o frumoasă disertațiune a d-lui Bașiota, care a fost ascultată cu mult interes, o altă disertațiune, a d-lui medic Stoica, nu s'a putut cedi din cauza lipsei de timp.

În sêra aceleași zile urmă balul, care a fost oătră se pôte de succes. Mai multe dame au eselat prin prea frumoase costume naționale, lucrute de mâinile lor. În pauză s'au jucat de 13 tineri jocurile naționale „Călușarul“ și „Bătuta“.

Cu acesta s'a sfârșit programul sêrbărilor, cari pentru noi și, cred eu, și pentru ôșpeți vor rămăne pentru mult timp ca o amintire din cele mai plăcute. Raportorul.

— „Ce mai vré! — Cine țî-se încumeta a umbra șontorogîndu p'ăicea în vreme asta?! Nu veți tu, că de când am îngusbat pe pretinul Topora, care era atîtuca în minte să ne dea pe bogda-proste în căra grofului, și decăndu l'a încujbat mai cu chielmă, își împlinesc poata de slujbe că nu țî-se apropiă nimeni nici în ziua cu sôrele la améđi, necum să-ți năpustescă în tona nopții vr'ună pămîntenă lângă Topora!... Nici habar n'avem, năpustiți după mine, că azi eu vréu să fiu cu voi, și să-mi înhățu pe vr'ună pintenată de Atile pîn' ce i-oră struga pintenii rugină“.

Ca o vîntosă cerbicosă și nemomită de adiminelă, o luară haiducii fotășind prin mijlocul zăvoiiu oătră moșia domnescă, fără ca vr'unul să rămăne lângă gălbui.

Biba chitesce din ce-i noroc cu fecioria; se dă până jos din stejar, s'a apropiă de gămăhala de haine a hoților, pune mâna pe-un săculenciu, îl desface, și ochișorii ei îi strălucesc de galbuii cei mândri din sacul hainului de haiduc; îl pune pe un umér și-o sventură, ca o ciută, prin armada de tușu cătră Bogățena. Ajunge în sat, o șterge cătră casă, și apoi încetinelă viră bogăția într'un colț de oșeră cu căț, de după ușa tinđii, își întore călcăile înainte, și făștică până

oblu în ședștore, unde o așteptau toți cu jale.

Când vădura posna, își smulgeau perii, că de ce n'oră mers ei? Ba când Griluț îi dete caru cu boii, și Biba se aședă în car, — ei he! — era să-i năpădescă mânia pîrdalnicului pe nas.

Acu n'o măi batjocurea nimeni pe Biba, ci îi dîceau pe numele ei din céslovu popii Macaria, adică: Florică.

Da! că numai de halal o batjocuriau „Biba“, pîn' ce îi dîcea mă-sa uneora: bibi! bibi! draga maichii, să nu te arđi!

Contractul îl rupse feciorii, după ce îi dete rămășagu, și ședștorea se sparse numai în dorile d'albe, ce se făleau din spre sôre-résare, luminăndu lumea cea năpădită de bura nopții brumosă, și desfăcîndu fe-restrile de flori domnesce.

Florica se puse în ciorlău, — și mai dintr'un tău mulțami lui Dumnezeu și feciorului pentru netăgăduială.

În dor de ziua Florica mâna boii cu furca cătră casa, și ei mergeau rumegăndu. Todor se gătise cu arșul și lopata, și sape grôpa unui adormit în Domnul, — și când dă să iasă pe porțiță, ce-i vedu ochii?

— „Dér ce-i, Florico! Ală cui e carul cu boii?”

— „Nu mai întreba nimio. taică; aces-tia sînt ai mei, — am căștigat cu ajutorul lui Dumnezeu un rămășagu, — și apoi scie, că nu-i bine să spui nimeni tôte cele, de aceea nu mai întreba, ci haid' să băgăm carul în curte“.

În ziua următoare, — tatăl fetei vîndu caru cu boii și-i cumpără fetei nise haine mândre, ca și cari n'avea nimeni în sat, căci așa i-a poruncit Florica, apoi își cumpără omul ce avu de lipsă, și banii căț i-au mai rămău îi dete soției, să-i pună în fundul lăzii între haine. De sacul cu galbini, părinții Floricei nu sciau nimio, căci nici nu trebuia să scie, — veți că vorba merge și ea se lătesce ca gândul, se încornurează ca minciuna în poveste, și multă necăz poț răbda pentru vorbe, — dec Florica își grijia în ascuns sacul cu galbini.

III Feciorii streini.

Era Duminecă, și tôte fetele și flăcării erau la șură, unde se învêrtea hora, draguț june, hora după dicală, și chiururile după poftă. De-odată vin în horă doi feciorii, îmbrăcați ca nise bulgări de bogăți, cu pieptare cu flori și ciôre albi cu cisme ca ghiața, și mândri erau, bată-i să-i bată, ér feciorii satului îi primiră, ca pe nise așteptați și le dădură fiă-căruia câte-o fată frumoasă să jôce.

Ceia nu așteptară multă îmbiat, și începură a juca de mergea colbul, ca din vîntosă pîrdalnicului; erau jucăși tare măestri, și ômenii cari veise să vadă hora, se întrebau, că ôre de unde ar fi ei, dér nimeni nu le putea răspunde.

Spre sêra, unul dintre feciori jucă cu Florica cea frumoasă, și nu scie cum, îi căđ dragă, și ar fi voit să povestescă cu ea colo pe talpa șurii.

Fata însă, nu voi, căci dîse, că trebuie să mîrgă cu ziua acasă, că altcum se supără părinții, și apoi feciorul rămase cu buzele umflate.

Feciorul birului, duse pe cei doi străini să-i omenescă, și miri-te, cum veni vorba despre fata cea frumoasă îmbrăcată așa măestru și întrebă streinul, că ce feliu de stare au părinții fetei?

— „Nó! — răspunde feciorul birului — „părințele fetei e îngropătorul satului și sînt sêraci, dér fata — Florica o chiemă — e o fată așa de bărbată, ca și care pôte în întraga țără nu mai poț găsi, — și apoi e și frumoasă...“

— „Ei!... dér de ce e atăt de bărbată? Spuae“, întrebă streinul grăbitu.

— „Cum se nu fiă bărbată; ce socoți, într'o sêra întunecosă m'am rămășit, că cine va merge în pădure să-mi aducă degetul cel mic dela un om spîndurat

Nu vă amestecați cu sânge strein!

Amestecul cu sânge strein este perirea neamului. Acesta am dovedit-o noi de multe ori. Avem înaintea ochilor mulțime de exemple în privința acesta. Să luăm de exemplu Săcuimea. Pe cât timp Românii din Săcuime nu s'au amestecat cu sânge strein, Românii din Săcuime au rămas totuși Români: nici limba nu și-au pierdut-o, nici legea nu și-au lăsat-o și nici portul nu și-l-au schimbat. Astăzi însă, durere, nu mai este așa. Mulțime de sate se află în Săcuime, unde graiul românesc nu se mai aude, portul nostru nu se mai vede și legea românescă nu se mai ține. Dacă căutăm după pricina rului, aflăm numai decăt, că amestecul cu sânge strein a adus cu sine perirea neamului românesc din multe comune ale Săcuimei. Prin căsătorii cu fete de altă neam și prin încuscrirea cu streinii, sângele românesc s'a corcicit, s'a înveninat și la urmă a adus perirea neamului. Așa se întâmplă acesta și astăzi în multe comune de ale noastre mestecate cu streini, unde vedem, că neamul românesc este în scădere și se stinge din zi în zi singur numai din pricina căsătoriilor cu streinii.

Dacă noi ni-am putut ține atâtea veacuri limba și naționalitatea noastră, avem de-a mulțumi mai întâi de toate la aceea, că ni-am păzit sângele curat și nu ne-am corcicit cu streinii, precum au pățit-o frații noștri bucovineni, cari prin atâtea și atâtea căsătorii cu fete și feciori de altă neam, mai ales însă cu Ruteni, și-au pierdut prin multe comune limba și naționalitatea lor, așa că grai românesc prin acele comune de mult nu se mai aude. Dér să lăsam să vorbească în privința acesta foia populară din Cernăuți, „Deșteptarea“, care scriind despre istoria Românilor ardeleni, dice între altele:

„Românii din Ardeal au avut noroc, că au învățat carte de cu bună vreme, pe când Bucovina noastră încă nu venise sub puterea măritului Impărat al Austriei. Cei cu carte au dat apoi povești bune poporului, ca episcopul Inocenție și alții. Au venit apoi și alții pe urma lui Inocenție, unii chiar și mai învățați decăt dânsul. Așa a fost unul cu numele Petru Maior, care a murit la 1821.

„Petru Maior a fost preot, apoi protopop și apoi revisor de cărți la tipografia crăiescă din Budapesta. Maior aista a fost tare înțelept, și pentru nația românescă și-ar fi pus și viața. Intre altele multe povești și învățături de ale lui este una tare bună, și aceea vom spune-o aici:

„De ce s'au ținut Românii din Ardeal așa de bine până azi, de ce nu s'au stins ei, cum ne-am stins noi Românii bucovineni din mulțime de sate ale țării noastre? Și frații noștri Români din Ardeal au suferit mai multe necasuri și înainte și pe vremea lui Petru Maior, căci lungă vreme au fost robi. Ecă de ce nu s'au stins: Ei nici odată nu s'au lăpădat de limba lor, nici n'au îndrăgit cântece streine, nici port strein. Românii din Ardeal Români au fost totdeauna, ca în vremile cele vechi și Români viteji sunt și astăzi, de ce? Pentru-că de densii nu s'a lipit nimic ce este străin! Ecă ce dice Petru Maior de acei frați ai noștri: „Ei cu femei de altă neam nu s'au amestecat, nunți cu streinii n'au făcut, nici pe streini de rudenii nu au voit să-i aibă“. Așadar Românii ardeleni numai Româncă și-a luat de soț, și așa sângele românesc nu s'a spurcat cu alt sânge.

„Așa vorbea Petru Maior și bine și adevărat vorbea, pentru-că vedeți, el simțise, că astai tării neamurilor, că nu se amestecă cu altele și nu vorbesc alte limbi, că nu se lipește de densele nimic ce-i străin.

„Acuma decă-i vorba să trăim și noi Românii din Bucovina mai multă vreme și mai cu cinste, apoi numai decăt trebuie să facem și noi ca frații noștri din Ardeal: Să nu ne mai însurăm și să nu ne mai mărităm după streini, că streinul nu ni-i bun, și strein este totuși omul care nu-i născut Român și nu vorbește românesc. Acesta-i sfat bun, și de el să ascultăm ca de sfânta evangheliă.

„Și preotul acela Petru Maior mai dicea așa: Românul, care se trage din neamul cel mare al Romanilor, trebuie să fiă mai fundul, și chiar din pricina asta să nu-și spurce sămânța. Tare bună este și vorba asta.

„In chipul acesta Petru Maior a făcut mult bine, că cine nu scia de învățatura lui din cărți, o audea dela altul și toți ascultau de densa.

„Cum au făcut frații ardeleni, așa să ne ajute Dumnezeu sfântul să facem și noi Românii bucovineni, să ne ferim adecă de orice cui strein în casa noastră, și atunci și noi vom fi Români vestiți, cum sunt frații noștri din Ardeal.

Petițiunea comitatului Coșocnei privitoare la mișcarea română.

Mare svon a făcut Săcuilul Bartha Miklos în ultima congregațiune a comitatului Coșocnei c'unu proiect de petițiune către dietă, ce l'a propus în contra mișcării române și a naționalităților. Proiectul a fost primit de comitat cu „unanimitate“ și cu „mare însuflețire“, ne spun toile din Clușiu. Să vedem care este, pe scurt, cuprinsul petițiunii:

Mai întâi petițiunea vorbește de mișcarea română; dice, că acesta încă n'a cuprins și masele poporului, totuși însă este de lipsă a se lucra contra ei, pentru că agitația crește pe zi ce merge. Românii pretind deocamdată o Dacia nouă, care după exemplul Croatiei să fiă compusă din Transilvania și din comitatul Maramureș, Bihor, Sătmăre, Arad, Timiș și Caraș-Severin. Cei ce sunt pentru unitatea statului ungar trebuie să se opună acestor nișuințe. Dieta însă trebuie să facă tot spre a ține în frâu mișcarea dușmană statului și de altă parte trebuie să ia măsuri pentru întărirea statului ungar.

Petițiunea spune apoi, că poporul e sistematic ațitat pe calea pressei, din care cauză s'ar cere schimbarea legilor de presă, ca cei ce agită prin diare să fiă mai aspru pedepsiți. Trebuie să se impiedece mai departe intrarea în țară a diarelor din România. Apoi se recomandă o controlă strictă a institutelor de credit române, cari au câștigat putere asupra poporului român dela sate.

Legea de naționalitate, dice petițiunea, este o piedică principală pentru deplina alcătuire a statului național maghiar, trebuie dér să se schimbe dela rădăcină. Bisericele române orientale să li se ia caracterul național, ce li s'a dat prin art. de lege IX din 1868. Tinerimea din școlile române n'are „sentimente patriotice“, de aceea se cere ca în viitoru testițiile de maturitate să se dea numai din partea unor comisii esaminătoare numite de guvern, cari să aibă în vedere păzirea spiritului patriotic. Pentru ca să nu prindă rădăcină ideile irredentiste ce s'ar lăși în unele ținuturi, petițiunea propune ca să se influențeze mai ales școlile populare în sensu maghiar și numai aceia să pōta

fi învățați, cari au absolvat la reparațiile de stat și sciu perfectu ungerese.

Legea de alegere să se schimbe, să se micșoreze censul, dér să se introducă și unu cerc deosebit al inteligenței să pōtă fi alegători numai aceia, cari sciu scrie și ceti ungerese.

Aoeste dispozițiuni, dice petițiunea, le aflăm de lipsă, deoparte pentru ca să se înfrēneze mișcarea română dușmană statului, de altă parte pentru ca idea de stat maghiar să prindă mai mare rădăcină.

Eat pe scurt cuprinsul ciudatului fētū, ce a eșit dintr'un capu săcuesc. Ungurii din comitatul Clușului adecă voiesc să „înfrēneze agitațiunile“ naționalităților cu nișce propuneri draconice ca acestea? Dér ore ar fi în stare să le ațite ceva mai mult, decăt le va ațita acea petițiune a șovinștilor ungui din Clușiu, care dela început până la sfēșitū nu este decăt o izbucnire sēlbatică a dușmăniei, urei și netoleranței în contra Românilor și a celorlalte popore nemaghiare?

E bine, că d'alde Bartha iau dau pe față ceea ce simț ei în inimă lor pentru conlocuitorii lor de altă limbă, căci lumea va învăța să cunoscă și mai bine cine sunt și ce scopuri infernale au.

Tōte foile ungerese se ocupă cu fōimōsa adresă din Clușiu. Cele mai multe însă nu dau în glas Săcuilul Bartha și li-se pare și lor prea sēlbatic și barbar șovinismul descreeratu al autorului adresei.

Așa „Pester Lloyd“, foia guvernului, scrie unu lungu articol în contra propunerilor adresei. El dice, că libertatea pressei este pentru Maghiari un bunu cu multu mai scump, decăt pacea cu naționalitățile; de aceea decă s'ar lua pressei libertatea, statul ungar ar pierde o însemnată condițiune a bunăstării, ba chiar existenței sale. Măsurile reacționare propuse de Bartha cu privire la înășpirea dispozițiunilor pensle contra agitațiunilor, foia guvernamentală ungerescă le numește o prostie. Și mai curat măsură reacționară, jignitoare și fără de efect ar fi reprezentarea autorităților în direcțiunile de administrațiune a institutelor de ban. Rolul unu astfel de reprezentant al autorității în consuliările intime ale membrilor acestor institute, ar fi rolul unu pictus masculus și atāt de coragios, încāt autoritatea statului ar suferi multu prin acesta.

Dice mai departe „Pester Lloyd“, că propunerile lui Bartha privitoare la legea de naționalitate sunt prea șucheate. Mai în-

ce e acolo, — și drept să-ți spun, n'am crezut că s'ar afla unu om care să facă acestu lucru în deplină, dér eti, frate, că fata aceea frumoasă s'o dus și a adus degetul fără nici o pricină, ér eu îi dedui rămășagul, care era dintr'unu caru ferecatu cu doi boi buni, — și apoi se mai intră-mară șermanii omeni, și fata își făcu haine mândre, — da frate, o așa fată curagioasă nu găsești la tōte părșurile.

— „Măi!“ — rēsuflă streinul și o rădă de lumină se resfrinse pe fruntea lui, în ce vreme scăpă fără voia unu zimbet răutăcios. — „Măi, și căndu a fostu povestea aia?“

— „D'apoi numai acum oăteva săptămăni, oă era o sēra ca baba iadului de urit, și ninge și ploua și sufla și vântul, așa încāt te luau tōte basmele.“

Streinul tăcu moale și se pădi a merge acasă cu soțul lui. După ce își luară sēra bună dela ai birului, cei doi streini își luară calea pe zăvoiu în sus către pădure. Acolo erau într'o poenă, lungi lângă o bobotae de foc, vre-o dece voinici, și povesteau ei multe de tōte.

— „Aho! bine-ai vorbit!“ — dice unul, care era cel mai cu chelm, către eștia doi, cari veniau dela hora din sat.

— „Bine v'am găsit vətave!“ — rēspunseră cei doi, cari nu erau alții, decăt

trimișii bandiților, ca să scormonesc și să afle cine li-a putut fura galbinii într'unu timpu oa acela, — căci multu se minunau și diceau, că dēu, numai dracul. Feciorii cei doi se așeză lângă foc.

— „N'ați aflatu nimic, n'ați mirosit, adormecat la vre-o urmă; oă decă nici acum nu, — și de cându căntăm, — apoi să mă oredeți, băeți, oă ori strigoi, ori strigele, ori pricolicii, ori pricolicele, ori ielele, ori mama a o sută și o sută de mii de draoi ne-o friptu apoi!“

— „Audi, vətave! Sii cine ni-au furat?“

— „Ce! dōr' ați dat de urmă?“

— „Să-ți telege, și e o fată! — audi cine se ne facă de poenă, pe noi 12 voinici ai codrului, — o fată! Da, și e o fată, care nu scie ce-i frica.“

Apoi istoria banditul povestea dela ficiorul birului, și îi spuse din firu în pērū tōtă scintēla, ér vətavu, roșu de mână, dice:

— „Băeți! Măne e Lună. Măne-sēră să mergem la casa îngropătorului, închidem ușile, batem spini în ferestri, — și apoi îi dăm foc de 12 părți, așa că numai cenușă să se alēgă din ei, — oă prea ni-o sborșitu-ne!“

— „Trăescă vətavul, așa vom scote o vulpōia aia; da, măne nōpte i-omū ținē prhodul, va vedē apoi cu cine s'a prins ea.“

— „Cătva fi acea fată vie pe pământu să scii, că eu nu mai pot lvinge cu mine; ea trebuie să mōră măne sēră; de-urū sosi mai iute măne-sēra aia!“

IV. Visul Floriceii.

— „Mamă! Dōmne, ce am visat eu aș nōpte?“ — dice Florica către mamă-sa:

— „Ce ai visat, draga mamei?“

— „Am visat, oă eram pe prispă afară, și d'odată, Dōmne feresce, s'o aprins luna, și a cădutu ardēndu în pōlă la mine și eu ardeam apoi în foc, dér nu puteam striga.“

— „Vai de mine, draga maichii, oă réu visu și-s'a arētat. Dōmne feresce de unu foc!“

Când era sēră, îngropătorul își scōse ce avea mai scump din casă, și se culcară cu toții în fundul grădinei între pruni, că lor nu-le era îndemănă a dormi în casă, audēndu visul Floriceii.

Bandiții veniră pe la miez de nōpte tupiți pe lângă garduri, și după-ce astupă ferestrel și închisă ușa pe dinatăr, dau foc doi-spre-dece înș de două-spre-dece părți, apoi mersă în vârful dēlului, audēndu cum pocnesc bārnel și diceau, și se uitau, cum arde casa și rideau diavoli de ei, oă pocnesc oșele celor din casă. Focul nu multu ținu și căciōra se rēsturnă în cenșe.

Pe când se deșteptă îngropătorul, numai unu fum-gatu mai vēdū, și atunci îngeuunchi, mulțami lui Dumnezeu și sērută pe Florica, căci de nu era ea, ei ar fi acum cu toții numai scum.

Florica rugă pe părinți, să mērgă în lume și în țēră de aici, căci voru găsi ei vre-o slujbă, unde voru putē trăi mai liniștiți.

Ei se învoiră și a doua zi plecară. Florica își ducea banii cu densa, de car nu sciau nimic părinții, și au mers ei multu, fōrte multu au călătorit, până a ajunsu într'o vale frumoasă, unde ca o mică cetățuie, unu zid înaltu cu porți de feru încungiura o casă mare de piatră. Acea casă era ca unu hanu pentru călători, dér acum era pustie. Nimeni nu ședea în ea.

Omul tucudi, a cui e moșia și casa, decī merse în orașu la boerul și-o închiriă pe unu anu de zile. Apoi aduse beuturi de tot felul și astfeiu deschise érași cărciumă în drum.

Florica era cărciumăresă, și părinții ei se minunau, oă într'o lună a câștigat Florica cu cărciumăritul de două-ori mai multu, decăt a datu pe beuturi. Da, oăci Florica avea sculă cu galbinii, și de-acolo totu mereu adăuga la venit.

Din bietu de îngropător se făcu

Unghii trebuie să încerce împăcarea cu românii și numai atunci, când acesta va succeda, va veni timpul ca ei să se întoarcă la luptă crâncenă, care se nu cunoaște nici o cruțare.

Lucrările sinodului din România.

În discursul pronunțat de Metropolitul primat al României la deschiderea sesiunii de toamnă a Sinodului, înalt prelat a spus, că chestiunile bisericești vor avea să se rezolve în această toamnă, sunt următoarele:

Regularea parohiilor, potrivit legii votată de Corpurile legiuitoare în toamnă de primăvară a anului acestuia;

Tipicula bisericească, care este de neapărată trebuință a se regula într-o unitate de vedere, ca să fie unul și același în toată țara română din țară, ca cu chipul unei singure să se încungiere confuziunea și prescripțiile ce se fac prin diferitele biserici din țară lipsei de cunoștințe în această specialitate;

Iconografia bisericească românească este neapărată trebuință de a se regula, după regulă dictată de Sântul Sinod, spre a curăța abuzul, ce se face cu împărțirea prin țară a iconelor streine, a cărorăritate nu corespunde nici spiritului bisericeștii noastre, nici gustului românesc.

O chestiune mai importantă din toate cele de vedere este aceea privitoare la **costumul preoțesc**, care este diformă mai mult în țară și care trebuie uniformizat, făcându-se să dispară căciulele multicolore și costumele și croșii de haine fără nici o asemănare.

Tote acestea dau o rea înfățișare înăuntrul nostru și mai ales streinilor, venindu-se cu siguranță, prin felorimea costurilor, decât toți clericii români sunt în aceeași ordinea?

Costumul preoțesc trebuie să fie unul și același în toată România și tot-o dată să fie potrivit cu gustul românesc în vederile bisericești naționale. ca să fie preotul să fie modelul de ținută și în exterior, ca și interiorul său;

Cartea simbolică **Mărturisirea Ortodoxă** să o tipărească numai Sinodul, ca să fie proprie, și nu și alte persoane private, ca să nu se mai strecoare, cu voce și cu voie, cuvinte cu felurite înțelesuri.

Bandiții din Dobrogea.

În pădurile Babadagului — spune se că „Constanța” — sunt actualmente multe bande de tâlhari. Una compusă din doi bulgari, și doi români, banda Bratu, compusă asemenea din trei inși, și doi, se dice, moșani.

Cea dintâi din aceste bande a fost, care a atacat pe perceptorul Gh. Grecu în ziua de 22 Septembrie pe șoseaua dela Babadag. „Constanța” mai da următoarele amănunte despre acestu ataot:

D. Grecu era escortat de o căruță cu 5 milițieni de pază, avându puști de sistem vechu și urmat de alte două căruțe pline cu oameni din sat; cu totul erau așadér patru căruțe. Perceptorul, asupra căruia s'a tras un foc, a scăpat cu fuga împreună cu bravii milițieni din a doua căruță, unde erau și banii, neprimejdindu-se decât o rotă dela căruța perceptorului; dela căruța a treia a fost împușcat un cal în gona mare de către tâlhari. Tâlharii au tras din tușișu.

Perceptorul avea ordin să meargă la Potur, loc de concentrare al perceptorilor, de unde era hotărât să pornescă cu toții la Babadag sub escortă sigură de militari regulați. Încredându-se însă în milițienii și cararele luate din sat, el a încercat să treacă singur strimțoarea și această nesocotință era s'ă lăsa costea pe el și pe femeia cu un copil, care îl însoțiau spre Tulcea. Suma pe care o ducea la casieră era de 15 000 lei.

În privința șefului bandei a doua, totuși diarul „Constanța” află:

Banditul Gh. Bratu este un tânăr de 23 de ani. El are un unchiu, primar în Casâmcea, la care era cioban. Unchiul său, nemulțumit de purtarea nepotului, proiectase s'ă înscrie la miliție, d'ér George Bratu a fugit în pădure și asociându-se cu alți doi s'a dat la tâlhărie. De un an de zile și mai bine se ține în preajma satului Casâmcea, unde a ciobănit de ce ani, și se dice, că are de gând s'ă răsună odată asupra unchiului său, primarul. Din această cauză acesta din urmă a fost nevoit să se mute t'era la câmpia, departe de marginea pădurii.

Banditul mai are și alți unchi toți oameni foarte de treabă și gospodari. Tatal banditului însuși a fost într-o vreme negustor fruntaș.

Literatură.

Dilele acestea va eși de sub tipar: **Compas românesc**, anuar financiar pe 1892. An. I. Redactat de *Petra-Petrescu*. Interesanta lucrare va conține date statistice asupra tuturor institutelor noastre de bani.

Calea spre înăvuiere

de I. Dariu.

4. Muncă și străduință.

(Finea acestui capitul).

Înainte de-a termina capitulul despre muncă și străduință, se vor-

bi și la vremea ei, este o lucrare folositore. Calea cea mai scurtă e cea mai bună și aduce omului câștig nespuse de mare; este o înmulțire a averii lui pe nesciute. Numai acela ajunge la ceva, care și îndrepteză lucrarea sa după scopuri raționale prin mijloce raționale. G'eba faci vecinului bine cu ce ai furat dela altul. Aci scopul e bun, d'ér mijlocul e rău. G'eba înveți, ca să înșeli pe altul. Aci mijlocul e bun, d'ér scopul e rău.

Omul tândalos nu ajunge nici odată la ținta dorită, s'eu de ajunge cum-va, îl costă multă vreme, multă ostenelă și mulți bani, și totuși ajunge prea târziu: a treia și după scripturi; după ce a trecut baba cu colacii. Ori-ce lucru trebuie făcut la vremea lui, pentru-că toate și au vremea lor; cine nu ține s'eu de acesta, ajunge în mare încurcatură cu toate lucrurile sale. Într-unu virvar din care nici ucigălu crucea nu te mai poate scote. Deprinde-te d'era de cu vreme a fi sprinten în cugetare și lucrare, p'arăsindu lenea și trândăvia.

De aceea apucă-te de lucru cu înșuflețire, cu tragere de inimă și lucră cu precugetare. Vi'eta e s'emenată cu o mulțime de datorii. Greutăți și piedeci de tot felul s'eu pun cu duimul în cale, însă omul îndrăzneț, curajos, cu tragere de inimă face tot-o auna ce e folositor, cinstit și bun, și greutățile le învinge cu ușurință. În urmă ajunge fericit și prețit și lucrarea s'eu afacerea sa e plină de noroc și e însoțită de bine-cuvențarea lui Dumnezeu.

La nici un lucru nu perde cu-ragiul; decât nu-l ai la început, și-l câștigă cu vremea prin străduință și străruință neslăbită. Numai adevăratul scop s'eu nu-l perdi nici odată din vedere. Adevăratul scop în toate lucrările noastre, s'eu fiă virtutea și desăvârșirea noastră.

Ca să nu te obosesci lesne în lucru, fă schimbare. După un lucru cu capul, fă altul cu trupul, și întors. Schimbarea în lucru te dă trupului și sufletului puteri prospete. Dacă ni se ursece cu un lucru, și asta s'eu întemplă foarte lesne cu cele migăloze, putem schimba și locul, nu numai lucrul. Sunt și unele apucături, prin cari ne putem înlesni ori-ce lucru. Fă-ți obicei a te scula de dimineță și a te apuca de lucru. Ia întâi pe cele grele la

bimă ceva și despre modul, s'eu felul de a lucra.

La totu ce lucră s'eu face omul, trebuie să se întrebă, decât în adevăr a nimerit calea cea adevărată, pentru a pută ajunge la scopul, ce-l țintesc. Tote și au scopul lor hotărât, și multe se pot ajunge pe căi foarte înlesnicioze, decât omul nu uită a cerceta și a esamina bine mijlocele cele întrebunțeză pentru ajungerea scopului. Unii oameni s'eu află tot-o auna în treabă, sunt tot-o auna în val, însă nu lucră rațional, cu minte, ci așa cum le vine. Cum vine de sus, așa dă pe fus. Alții s'eu află mai puțin timp în treabă, însă ceea-ce lucră, lucră cu cap, cu socotelă și astfel ajung mai curând la scop, decât cei dintâi, și tot-o dată câștigă din timp și din putere. Timpul și puterea câștigate le întrebunțeză pentru alte lucrări. De cei din urmă d'icem, că lucră cu spor și cu socotelă; despre cei dintâi d'icem, că numai încurcă vremea fără nici un spor. Vremea trece. Ea nu așteptă pe nimeni, și puterile celor fără socotelă s'eu sleesc în zadar. Alții apoi nu știu nici pentru ce lucră, și nu știu nici ce mijloce s'eu întrebunțeze. Lucră, ecă așa, ca să se afle și ei în treabă.

Nu începe nici un lucru fără un scop bine înțeles. Nu face nimic numai de jumătate. Nu-ți băga capul în lucruri, cari nu le pricepi. Înainte de-a începe a lucra, trebuie să învețăm a lucra, deși e prea adevărat, că a lucra înveți numai lucrând, precum a înnota înveți numai înotând prin apă. Unu lucru însă nu trebuie perdat din vedere. Ceea-ce înveți, ca să faci, înveți cu vremea; nu te juca; caută să pricepi lucrul, cum se cade din toate punctele de vedere.

Dacă te apuci odată de un lucru, fii stăruitor, ca lucrul să eșă trainic și folositor. Ori în viața privată, ori în cea publică, ori lucră pentru tine, ori pentru altul pe plată, tot-o auna încopie, ce e folositor cu ce e bun și adevărat; lucră cu tragere de inimă, ca și când ai lucra pentru tine însuși. Făcându așa, vei câștiga încredere, timp și bani.

Lucrurile de frunte trebuiesc săvârșite înaintea celor de a doua mână, și cele mai de grabă, înaintea celor, cari mai pot aștepta.

Ori-ce lucrare făcută cu scop

și la vremea ei, este o lucrare folositore. Calea cea mai scurtă e cea mai bună și aduce omului câștig nespuse de mare; este o înmulțire a averii lui pe nesciute. Numai acela ajunge la ceva, care și îndrepteză lucrarea sa după scopuri raționale prin mijloce raționale. G'eba faci vecinului bine cu ce ai furat dela altul. Aci scopul e bun, d'ér mijlocul e rău. G'eba înveți, ca să înșeli pe altul. Aci mijlocul e bun, d'ér scopul e rău.

Omul tândalos nu ajunge nici odată la ținta dorită, s'eu de ajunge cum-va, îl costă multă vreme, multă ostenelă și mulți bani, și totuși ajunge prea târziu: a treia și după scripturi; după ce a trecut baba cu colacii. Ori-ce lucru trebuie făcut la vremea lui, pentru-că toate și au vremea lor; cine nu ține s'eu de acesta, ajunge în mare încurcatură cu toate lucrurile sale. Într-unu virvar din care nici ucigălu crucea nu te mai poate scote. Deprinde-te d'era de cu vreme a fi sprinten în cugetare și lucrare, p'arăsindu lenea și trândăvia.

De aceea apucă-te de lucru cu înșuflețire, cu tragere de inimă și lucră cu precugetare. Vi'eta e s'emenată cu o mulțime de datorii. Greutăți și piedeci de tot felul s'eu pun cu duimul în cale, însă omul îndrăzneț, curajos, cu tragere de inimă face tot-o auna ce e folositor, cinstit și bun, și greutățile le învinge cu ușurință. În urmă ajunge fericit și prețit și lucrarea s'eu afacerea sa e plină de noroc și e însoțită de bine-cuvențarea lui Dumnezeu.

La nici un lucru nu perde cu-ragiul; decât nu-l ai la început, și-l câștigă cu vremea prin străduință și străruință neslăbită. Numai adevăratul scop s'eu nu-l perdi nici odată din vedere. Adevăratul scop în toate lucrările noastre, s'eu fiă virtutea și desăvârșirea noastră.

Ca să nu te obosesci lesne în lucru, fă schimbare. După un lucru cu capul, fă altul cu trupul, și întors. Schimbarea în lucru te dă trupului și sufletului puteri prospete. Dacă ni se ursece cu un lucru, și asta s'eu întemplă foarte lesne cu cele migăloze, putem schimba și locul, nu numai lucrul. Sunt și unele apucături, prin cari ne putem înlesni ori-ce lucru. Fă-ți obicei a te scula de dimineță și a te apuca de lucru. Ia întâi pe cele grele la

un bogat tare, încât era s'ă lăsa în boerul din oraș.

Florica cărciumărea, și cărciumăritul ei mergea strună; nici unu d'eu nu o încungiura, ci abia așteptau să se ducă la cărciumă.

V. Haranca hoților.

După ce hoții s'au dus dela focul pădure, povestiau cu voia bună, că o arse fata cea în foc cu părinți cu ei și suțele lor cele greșite rideau de ei.

Haranca hoților — oăci toți doi spre erau frați — a cătat însă cu bobii de Marț s'era, și li a spus hoților, că o arse în foc, și că ea e încă mai frumoasă, colo colo! — arată bobul ista departe este o cărciumă la o moșă, și bobul și fata cea, care v'o furat de ei. De, să v'ă fiă rușine, n'ose voinici, să v'o puteți curăți pe aia de pe pământului, — ce mai feciori de ei!

— „Lasă, mamă, că nu ne soapă!” — vădă, și porunci la toți să se îmbrace în haine de negustori de vite, și să se ducă, oă mergu la t'ergu; apoi înară cu oțite, voru face ei petrecania, nu să e cărciumă.

De dimineță plecară hoții toți doi-

spre-dece și a treia și dimineță ajunseră la cărciuma din trei hotari. Aici poposiră și beură vin măsurat de Florica.

— „Asta-i, mă, Lupene?” — întrebă v'etavul pe frate-s'eu, care a fost jucat cu Florica la horă în sat.

— „Asta!” d'ise frate-s'eu, d'ér vorbia numai în semne; și apoi după ce beură, dede bani de mână cărciumăresei, ca să le gătescă de cină pe s'era, că ei voru veni dela t'ergu pe aici.

Florica nu bănu nimic, ea vedea bucurios pe drumari.

Hoții se duseră în pădurea vecină și totu ziua dormiră. S'era veniră toți doi spre-dece la cină, și cina era pusă pe masă în casă, unde durmea Florica. Ei s'au înțelesu ce-i de făcut, și astfel când se sculară dela cină își luară s'era bună, să plece. Florica îi petrecu cu lumina până la portă, și ea nu băgă de s'eu, că pe portă iesu numai 10, deși au venit 11.

Alu 11-lea s'a v'erit tiptil sub patul Floriceii cu unu oțit în mână, și după ce Florica închise și zăvoră portă bine, veni să se culce.

Abia s'a pus în pat, și eță, că hoțul iesu de sub pat ridicându oțitul s'eu înjunghie.

Florica nu scia de frică, și îi peri puterea v'edându pe hoț.

— „Unde-su galbinii noștri?” strigă el. „Dă-i afară, că de nu ești mort!”

— „Haide să ț-i dau!” d'ise Florica și merse în cămară, deschise un lădoi mare și-i arată un sac în lădoi, d'icându, că e cel cu banii.

Hoțul se rididă în degete, numai să p'otă ajunge peste p'etele lădoiului la sac, d'ér Florica îl apucă pe de desubtu de genunchi, și până d'ici „în odată”, hoțul f'ă aruncat buzdugu în fundul lădoiului, și capacul cel greu f'ă închis în lăcat. — „Na, acu mai ești tu de aici!”

Florica după asta închise și cămara bine, apoi își luă un paloș și stinse lumina, uitându-se în jur pe ferestri, — că m'ă rog de pleacăciune, — faceți bine și ertați, da mi-am fost uitat cu totul totu să v'ă spun, că părinții Floriceii erau chemați la curtea boerescă la o petrecania, și astfel numai Florica rămase singurică. Ea se uita pe ferestri, să vadă, deoă nu cumva voru n'epusti și ceilalți hoți înăuntru.

De-odată ea vede o scară lungă, că se lasă peste zid până la ușa din fundul podului, oăci era o ușa la pod, — și ea vede cum se sue un hoț pe scară, ca rogu-te, — să vină prin pod în casă, fără pic de bunășere.

Florica îndată fugi în pod și se as-

cunse după ușa, apoi când voi să sară hoțul în pod, ea-i tăia capul cu paloșul și-l trase deoparte pe pod.

— „Măi!... mămo-ei, hristovele, și bătă-i strigoii, — uite, că aia doi nu mai isprăvesc, și de cându s'or' dusu...”

— „Mai scii, ei s'or' dragosti!”

— „S'or' libovi se cu fata!”

— „Aia-i firetică fata!”

— „Ba-i fată mândră, cu minte frate, și aia s'eu nebuni, se veți de nu-i înolăsece eșă și șiretuța v'poe.”

— „Mergi și tu Ursoiule, veți și s'eriți odată, că se face ziua”, — d'ise v'etavul m'anos pojar.

Ursoiul însă cum ajunse în ușa podului, o și legă de colac, — îi tăia și lui capul Florica, câtu bați în palmi.

Și totu așa tăia ea de ce capete de hoți. Er pe cându răsărea lucéferul, v'etavul hoților sui elu scara, cu gându că o furtună, ca să pedepsescă pe mojioci aia, pentru-că nu pot implini nici atata lucru, unu ciurdoi de oameni, — și ajunse și elu la ușa podului, d'ér în clipa cându era s'eu taie și lui capul, se rupse unu fușel de sub piciorul lui și cădă câtu o barboniță la pământ. Însă îndată se sculă, și p'aci ț-i drumu; se șterse ca unu m'ăț ploațu oăci ce-i se năzari lui, nu-i mirosia a d' de Pas'. Elu merse în odru la mamă-sa — și ea luă bobii. — bobii.

îndu, după ce te-ai mai obosit, începe cu de cele mai ușoare și mai puțin obositoare. După muncă e bun și răpausul. Deci lucră la vreme, mănca la vreme, odihnește-te la vreme. Făcându așa vei avea spor la lucru, vei câștiga lesne cele de lipsă pentru trai și vei fi totdeauna sănătos și vesel. Și atunci ce îți mai trebuie?

Din cele duse până aci despre muncă, s'a vădit, că ea este punerea în lucrare a trupului și a minții omului, cu scopul de a produce ceva. Numai trupul singur n'ar pute să-și vârsă nimic folositor, decât n'ar fi cărmuit de minte; totu asemenea și mintea nu poate lucra fără ajutorul trupului. Așa a vrut Dumnezeu; așa trebuie să fie!

S'a vădit mai departe, că numai prin muncă și străduință pot omul să se folosească de isvórele de câștig, ce i-le pune firea la îndemână. Afară de aceea munca nobilitază pe om, îl întărește, oțelindu-i puterile; îl feresce de urit și de multe nebunii și fapte rele și mai pe sus de toate îl înlesnește traiul zilnic și-i înmulțește averea. Ea e o rugăciune via și neîncetată. Totu așa a înțeles și sfânta Scriptură, când a spus: „Neîncetată ve rugați!” Era o vorbă din bătrâni: „Munca e brățară de aur”. Nisuiți fiă-care, de ori-ce stare, spre a câștiga această brățară de aur, și v'afi câștigat comóra cea mai mare din lume, ați făcut din viața voastră pământescă, o grădină cerescă.

ECONOMIA.

Grajdurile.

Grajdurile pentru animalele de casă se fac pentru ca acestea să fie scutite în ele de vânt, de ploie, de căldura cea mare, ca și de gerul cel aspru.

Precum omul dintr'o casă umedă și cu ferestrele înțepenite, cari nu se mai pot deschide nici odată, așa încât aerul din aceea este totdeauna stricat și greu, — nu poate fi gras și sănătos, ci mai mult palid și slab, ca cei ținuți prin temnițele întunecate, înțepenite așa nu pot fi grase și frumoase nici animalele, cari sunt ținute în grajduri umede, scunde, strimte și întunecate.

Oamenii mai săraci, deși sunt siliți a ședea pe iernă în asemenea

case, ca cele descrise mai sus, totuși ei nu sunt legați în acelea și îndată, ce vedu, că i dore capul, sau altcum le este rău, iesu afară în aer curat, sau se duc la vr'un vecin, care are o casă ceva mai largă și mai sănătoasă, pe când bietele animale de casă sunt legate bine cu strânguri grose de iesle, ca să nu se potă mișca, decât chiar pentru culcare.

În starea acésta sunt ținute multe din animalele economilor noștri câte o jumătate de an, neslobodându-le de acolo, decât până la apă, ca și cei osândiți prin temnițe. Să nu ne prea mirăm de ră, când le vedem, că primăvera, deși unele iesu mai morțe de slabe din iernă, totuși după ce scapă din robia grajdurilor și se vedu la largul, își arată și ele semnele de bucurie prin alergări și sbierături puternice.

Impregiurarea, că multe din grajdurile economilor noștri de vite nu sunt destule de corespunzătoare scopului lor, că multe sunt prea umede și frigurose, din care cauză în iernile cele grele, de multe ori nu numai, că se răcesc vitele, der chiar degeră, încât după aceea trebuie să se prăpădească; că multe au nise esle scunde de nule, încât decât se împungu una cu alta, sau se deslegă vr'una, sau dă să se lingă cadă în acelea și în dimineța următoare o potă afla mortă: ne-au îndemnat să arătăm la acest loc, fiă și mai pe scurt. condițiunile mai însemnate, cari ar trebui să le însemnă un grajd bun de vite.

Pentru a feri grajdurile de umedă, care, după cum am vădit, este scăderea cea mai mare, trebuie să le facem sau să le zidim pe un loc deplin uscat și decât se potă ceva mai ridicat, în lipsa unui asemenea loc, este bine a se ridica acela prin bolovan de piatră și nisip.

Odată locul ridicat se începe adunarea materialului de zidit, ca: piatră, cărămidă vară și celalalte. Când materialul se află totu adus la fața locului, se plănuesce și se sapă fundamentul, pe care apoi se ridică pereții. Ușa grajdului e bine să fie spre miedă și apus, de unde nu prea suflă vânturi reci, era ferestrele de sticlă (glajă), în număr de cel puțin două, sunt de a se lăsa și face în perețele cu ușă, ca lumina să potă pătrunde în grajd

din dos, era nu din față, de unde ar pută fi vătămătoare pentru ochii vitelor. Alte două ferestre mobile (mișcătoare), sau o ușă, amblătoare sunt de a se face de cătră sură, decât grajdul este astfel întocmit, prin cari să se potă pune nutrețul de lipsă în esle.

Înălțimea pereților trebuie să fie de cel puțin doi și jumătate metri la grajdurile de piatră, era lărgimea se face în proporțiune cu numărul animalelor, ce voim a adăposti în acelea. Cu cât se face grajdul mai larg, adică pentru vite mai multe, cu atât se recere, ca acela să fie mai înalt, deorece aerul în grajdurile cu vite multe se strică ușor și devine pentru ele înădușitor, ba de multe ori chiar stricăcios.

În grajdurile scunde de lemn și indesuite de vite, nu este bine a se culca servitorii sau alți oameni, deorece se potă înăduși peste noapte de carbon, un fel de aer răsuflat de vite, de care omul potă muri.

(Va urma.)

Lăutarul lui Mihai.

Intrase falnicul Mihai
Cu oștea prin Carpați,
Din lanțuri colea peste plaiu
Să scotă pe-ai săi frați.
Și cerul dulce și senin
Și el se bucura,
Chiar sórele voios și plin
Sta sus și se mira.

De-odată însă vifor, nori
Se varsă peste văi
Și ca făcuți cei luptători
Perdă inimă și căi.
Vântosele, unii dicea,
S'au deșteptat din stânci;
Bălaurii, alții grăia,
Din pescerile-adânci.

De-odată însă 'n negrul hău
Eși ca din pământ
Lăutar, ce cu arcușul său
Alină viforul, vântu.
„Venii cu mine!” el dicea
Mereu din arc trăgându,
Și oștea după el suia
Voios pe plaiu cântându.

Er dincolo, când a ajuns,
Ca și suflat de vânt,
Lăutarul pere, s'a ascuns
Intrându ca și 'n pământ.
Și mulți prin oște își dicea:

„De sus a fost trimisă”,
Și sufletele-și aprindea
Creștându, c'asa li-i scrisă.

Se duc tunându și fulgerând
Și 'n luptă cu căpcâni
Se 'ncleștă crâncen, s'gduind
Pământul din țipini.
Fă cruntă luptă, crunt dușman
Românii se 'ndoia,
Der étă sus de pe-un tăpșan
Lăutaru-i infoca.

— „Pe ei cu toți — vârtejă”
[Românii]
Sufiați! și i-afi învinsu,
Și codrul negru de căpcâni
In țernă l'afi întinsu!”
Și flacări varsă 'n al lor pe
Vârteju ei s'arunca
Și cei căpcâni pe toți de-adre
La iad fi trimitea.

In Alba întră cel Mihaiu
Ca sóre strălucindu,
Românii la el din câmp și pl
Alergă chiundu.
Der sus Mihaiu în cel palat
Mihaiu și căpitan,
Băteau paharul ne'nchinat
Cu negrii de dușmani.

Și er apare cel lăutar,
Și trist cântându dicea:
„Mihaiu, Mihaiu! cu-acest p
Bei chiar viața ta!
Un șerpe potă să lu bag în
Și totu să mai trăsesci,
Der de te 'ncreși în cel străin
Chiar cerul și-lu sdobesci!”

Der cel Mihaiu cu spada sa
Ca fulgerul trecea
Și dela dor pân' la apus
Lui țera se inchina.
Și el dicea de sine plin:
Lăutare, ai mințitu!
Er' un cuvânt ascuns, străin
Mihaiu, tu ai trăitu!

Și étă dela Mirislău
Mihaiu învinsu fugea, —
Lăutaru 'n deal cânta mereu
De vâile vuia:
„Mihaiu, Mihaiu, cu-un șerpe
[sim]

Totu mare vei trăi,
Der de-i mai crede în străin
Chiar ceru-ți vei sdrobi!”

Mihaiu în Pratu-lui-Traian
Sta 'ntinsu fără cuvânt,
Er cel lăutar de pe-un tăpșan
Striga plângându în vânt:
„Mihaiu, Mihaiu, cu-un șerpe
[sim]

VI. Peșitul.

Dimineța, când veni părinții fetei dela ospet, se miră mult, că nu veni Florica să le deschidă porța, decât numai după ce se sătură a o striga, și a-i spune, că ei sunt și nu-i altul.

Der mai tare s'au mirat, când auziră minunăzenia de pacoste, și apoi când deschise lădoiul, îngropătorul îl îngropă de viu pe hoțu cu plicina, care se șgulise în hemu într'un colț.

* * *

A trecut mult, tare mult, dór unu an și mai bine, dela astă basmă, și étă haranca cea cu bobii erași fi duse vătavului:

— „Auți, puu-poițul mamei. Tu fă-te un drăguț de crășor, adică te îmbracă cu haine d'alea dubte dela crai, apoi te sue într'un hinteu cu patru cai și te du pe peștele la fată, că mi spun bobii, că tu și s'o ocluseci. — și atunci să mi-o aduci mie, că vréu să-i judec faptele și să-i țig spatele, să-i scot ochii și să-i iau nimă din sînu, căci mi-a mâncat de ce fii ai mei, de ce frați ai tei.”

— „Hei he, că bine dicit. Așa voi face și mă voi sui-mă în hinteu, voi în celui-o, — și atunci acasă vin cu ea.”

Banditul se făcu în chip de craiu tiner și frumos, cu inele de diamant și îmbrăcat numai în postmănt, apoi astel se duse la curtea lui Toderă boerul,

că, mă rog, până p'acolo ajunsese îngropătorul cel sărac — er Florica era conștientă, și în căroiumă băgase cărciumariu, de când cu pocozenia dróii de hoți, der să nu-mi uită vorba — hoțul merse a peștele la fată, și fata nu era ca fată bătrână, iubă și ea voinicii căci dór nu putea să-i urască, când îi băjbăiau bierile inimii de dragul tinerețelor.

Ba mai lăsați-mă, dór am vreme până dimineța. Ei mai schimbă și inele, — ba frumoasa Florică se inoi a eși la plimbare cu noul ei drăguț, până prin oraș și înderăt.

Că numai atâta mai aștepta și el, și apoi visiutul dete biciu smeilor de cai, și Florica, bătă de iubire, nu luă sēma încărtau merge.

De-odată vede cu spaimă, că drăguțul ei, — de să-l fi mâncat câni — étă scote un paloș otrăvit, dicându:

— „Na, scorpie! Viperă! Vulpie afurisită! Tu mi-ai mâncat fripti de ce frați ai mei, de ce dragi ai mamei mele; acum și-a sosit timpul să plătesci atâta jelu, și atâta pagubă, ce mi-ai scotorocit furându galbui, haită... Da nu te-oiu năduși mai în clipă, să te duc la mama, ca să ochescă și ea cine era!” — Și apoi er imblăți surugiul căi de sburea petrele țendări de sub făcra rôtelor.

Colo în fundul codrului era o peșteră largă, cău o sură de alea găzdoie, și

din peșteră veni o schidolă de înholbătură desmățată cu bobii în palmă.

— „Nó! ai adus'o, meteleule?”

— „N'ai chioru trénoo? — Nu ochesti tu pe hircelena de bătaușe, care ne seceră diutregul, să nu mai rămânem prin sdrencurile pădurilor, iote-o scrintela!”

„Acu moftorește-i județu, cum se scim înăduși pe vulpăia asta?”

Haranca închise pe Florica în casă și alungă bobii în vatra focului d'a potaia, ca să-i chitesea chielm, și bobarii îi spuneau, ca Haramu de via vestit, spaima codrilor, ce i-o mai rămasă, să iea de muier pe viteza vergurita, c'asa ca ea nu mai găsese el alta.

Și s'o 'nvoita hoțul. Ea era mândră și căldurosă. Er după-ce haranca i-o incunat, teiorul în clipă o tul bazdagamitele la bălcu Bistriței, că avea habar de galbuii Armenilor.

Sócra în ceea și o trimise pe fată cu două ulciore după apă la fântăna din dosul stănilor, și Florica își face cruce, — că soia de ce, apoi ochi înderăt, și oatu ce baba n'o chitia din momeală, îmbracă stălpul fântanei cu hainele ei de pe d'asupra, îl imbrodod cu cărpa ei cea de mătase, apoi îi puse uroiorele, unul d'o parte și unul d'alta, — mai ochi nițel și încep a fugi vëndol în ruptul pământului, până se înstreină prin sēlbătécia întunecată a codrului. Și totu alergă până eși la un sat, care-i venia cunoscut tare, și cum nu, când era chier Bogățeaua.

Fata și căută rudele și ele o omeniră popesce, apoi îndată aduse panduri dela

prefătuși și îi duse în dricul nopții de tiptil până în fundul copăcelor, unde încungiară gaura hoțului și-l oupeli pe masa cu tot, îi ingujbă în lanțuri aduse în sat. Aici o lume de omeni dunară, ca la pocozenia, să vadă pe hoțul de hoț, ce le făcea atâta pustiu de gubă și le oiupelea miorele din turme, cile din grajd, carul cu juncii din tula drumului.

Acu întregu ținutul sufla mai la date și fauri nu mai aveau atâta lucru fauritul lăcăților, că Antichrista Mormie era pus la umbra furilor și m'inghiți un pumn de bobii, se înecă în ciulila somn de-a pururi.

Căți domni mari n'o cinstitu pe Florica pentru chielmul ei, er Griloț, glumeț ce era, numai ce se cunua Florica, și când scosă părinții fetei dela valea Crișului, află jucădo mureșă șura birului, să 'nterbăcără și ei în beș și nu ție-se ademeniră trei de cu tur de vin de sub pântecile greoi al buțor.

De-atunci nici n'o mai porecesc găteaua pe comuna aia, ci-i dicit Bogățeaua o îmbogățise Florica cu galbui, în să mai cauți pe sub pământu ai mai g o comóra, ori două, din galbuii acia. De nu-i umblă niméru prin ursă, să fact de cevași, că și de i-ar gâsi, decât nu-i descăuta, nu-să de nici o treșoră, și ai de lucru și cu duhuri d'alea, de ai pice numele și renumele cu porecă în vecii vecilor.

L. Rodin

La mare-ai fi trăit,
dar ai crecut în cel stăreîn -
cerul ți-ai zdrobit!

Ar. Densușianu.

De petrecere.

Catechetul: Spune-mi, Arone, pentru
numai noi pe Dumnezeu: „Tată de
ce?”

Arone: Pentru-că elu dă totă averea
bogați. Aceștia îmbuibându-se de
părăsesc și el rămâne numai
sărac, carî într-una aciră la mâna
mănușă meren: „Tatăl nostru”, ca să
și lorl parte ce li-se ouvine.

Matache și Matache stau de vorbă îm-
preună la un pahar de voiă bună. Intre
vorbesc ei și despre copiii lor.

Matache: Ei bine, Matache, dreptate
e asta? Eu am numai un copil
și pe acesta mi-l-au luat la ôste?

Matache: Cređu, că-ți va fi venind gre-
u să teba asta, dăr să veđi, cum s'a in-
cercat cu mine. Eu am patru copii și pe
unul dintre ei nu mi-l'a luat în

Matache: Și toți sunt de vremea aia
când citovi, cum se cade?

Matache: Toți, dău, aia!

Matache: Ei, dăr cum se pôte una
alta?

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Matache: Fôrte bine, pentru-că copiii
sunt tuse-patru fete.

Când potopul s'a vârsat
Tot ce a fost rău s'a necat.
Vră să dăca, frăgiore,
Cine-i rău de apă mōre....

Pe când cânta mai bine și pe când
carul ajunsese în comuna Gura-Săratei,
de-odată se rōstōrnă butea preste sērma-
nulă Bănică, strivindu-lă cu desvîrșire.
Nenorocitul a murit numai decăt.

Epigrafe rusesci.

Nadar, principele fotografiilor, a pri-
mit într-ună mod în adevăr prințiar pe
oficieri ruși în stabilimentul său. Și ei la
rëndul lor au îmbogățit cu autografele
lorl prețiosul album, minune de eleganță
și bogăția, pe care Nadar îl are în salo-
nului său.

Amiralul a scris: „Francia este țera
inoantărei. Nu voi uita nic-odată plăce-
rile, ce am gustat aci”.

Locotenentul de vapor Seletcki a
scris: „Tote frumșele din lumea acēta
sunt în Francia”.

Martinoff a făcut următorul compli-
ment ōspelui său: „Trăiască fotografiile
francesi”.

Căpitanul de fregată, T. de Stemman,
a dicit: „Aceste țile sunt cele mai fru-
mōse din viața mea”.

Bodionoff, un sub-locotenent, a scris:
„Șederea la Paris imi va fi neuitată”.

Nadar, care este un înfocat turist,
a arătat oficerilor ruși bogata sa colec-
țiune de arme afgane. Acest fotograf a
fost numit, în una din călătoriile sale în
Asia centrală, căpitan onorariu al caza-
cilor din Merv. Cu acea ocaziune el a
primit ună ouțit cu două țaișuri, de la
colonelul cazăc. Pe lama acestui ouțit
stă scris: „Eu formulez dorința, dându-ți
această armă, ca nic odată să nu fiă sabiă
rusă îndreptată spre piept frances, nicl
sabiă francesă îndreptată spre piept rusesc.
Unul din țaișuri este Francia cel-alt Rusia.
Să fiă ele reunite pentru tot-d'auna în contra
inimicului comun”.

Calendarul săptămânal. Table with columns for dates (1-31) and names of saints (e.g., Dum., Marți, Miercuri, etc.)

Cursul la bursa din Viena. Table with columns for various financial instruments (Renta ung., Impr. căil. fer., Oblig., etc.) and their values.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Table listing grain prices (Grâu, Săcară, Orz, etc.) with columns for quantity, quality, and price.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Table listing commodity prices (Săminte, Săcară, Orz, etc.) with columns for quantity, quality, and price.

Bursa din Bucuresci

Table listing various financial instruments and their values (Renta română, Impr. or. B., etc.).

Cursul pieței Brașov.

Table listing market prices (Banote rom., Argintă rom., etc.) with columns for instrument type and value.

Table listing exchange rates for various currencies (Napoleon-d'or, Galbeni, Ruble rusesci, etc.).

Cursul losurilor private

Table listing private lottery results (Basilica, Credit, Clary 40 fl. m. c., etc.) with columns for draw number and amount.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

PUBLICAȚIUNE.

În pădurea „BRANIȘTEA” de pe hotarul comunei Poiana Mărului, proprietatea comunei bisericesci de naționalitate grecescă din Brașov, se vor vinde copacii însemnați și anume: 1252.51 m. c. în 1203 trunchii de stejar 120 70 " " " 466 " " fag 26.03 " " " 153 " " mes-tecău și de plop, la licitație publică, care se va ține în 8 (20) Noemvre la ôrele 9 dimineța, chiar la fața locului, adică în pădurea Branistea, în totalu său în părți, ori în fine cu trunchiul.

Protocollele de prețuělă, precum și condițiunile de vândare se pot lua spre cunoscința în cancelaria comunei bisericesci, Têrgul cailor Nr. 12 înaintea amedii în decursul ôrelor de oficiu. Brașov, 15 (27) Octomvre 1893.

Comuna bisericescă din cetate de naționalitate grecescă în Brașov. 276,1-3.

BEȚIA

se vindecă prin Antibetin întrebunțat cu rezultat strălucit în o mulțime de casuri. Nenumărate mulțimite primite dela cei vindecați se trimit franco la cerere. Fiind fără ori-ce gust, se pôte da pătimașului de beție și fără scirea lui. Cutia costă 2 fl. 20 cr. dublă, pentru morbul învechit 4 fl. 40 cr. trimițându-se costul dinainte și se trimite franco în tote țările. Se oapetă la farmacia „La Vultur” Lugos, nr. 112, Banat. 265,2-12.

JERCZ-COGNAC Joriginal

introdus în totă Europa, cu mare succes, product de vin alb curat andalusian din Riva, RUBIO & COMP., JEREG. Butelia 3 fl. Se pôte procura prin G. I. NICA Brașov. 272,2-16

4. **Ball-Seidenstoffe von 45 kr.** bis fl. 11.65 per Meter sowie **schwarze, weisse und farbige** Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) Porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 Fr. und Postkarten 5 fr. Porto nach der Schweiz.
Seiden-Fabrik G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich.

Chiaru acum a esitu de sub tiparu

CALENDARULU „AUREI“

pe anul comunu 1894.

Cu portretul episcopului IOANU LEMENI si alte multime de ilustratiuni frumoase.

Din cuprinsulu variatu si interesantu alu acestui Calendaru insemnamu aici:

I. **Partea calendaristica:** Cronologia pe anul 1894. — Pas-calia pe anul 1894. — Serbatorile si alte zile schimbato-re la resariteni si apuseni — Posturile. — Regentele an. 1894. — Eclipsele seu intunecimile. Cele 4 anutimpuri astronomice. — Semnele pentru fazele lunei. — Calendaru julianu-gregorianu. — Meteorologie. Soarele. — Fazele lunei. — Schimbarea timpului dupa planete. — Tergurile (dupa datele oficiose cele mai din urma.) Serviciu postal si telegraficu. — Indreptaru financiaru.

II. **Partea de cetitu:** Ura si dragoste. (Novela populara). — Motulu betranu. (Poesie). — Mama. (Studiu caracteristicu). — Cătra Prea sânta Feciora. (Poesie). — Casatoria si inormen-tarea la Romanu. — O crimă misteriosa. (Istorisire din viața americană). — Ruga doriloru. (Poesie). — Higienă: Cate va cuvinte despre febrile tifoide seu tifosulu, ori in termenii popo-rali: lungorea. — Notițe folositoare. — Glume: (mare parte ilustrate) Iubitorulu de libertate. — Scusa. — Pricepere copi-lăresca. — Servitorulu credinciosu până la morte. — La școla ovreiasca. — Ce-a mai ramasu. — La sfersitu. — După di-vořtu. — Răspunsulu măcelarului. — Copilu modernu. — Intre doi egoisti. — O telegrama neguțatorasca. — In menagiū. — S'a nascutu inainte de veculu seu. — Puținu periculosu. — Amoru modernu. — De-ale copiiloru. — Ilustratiuni. Publicatiuni. Se pote procura dela Tipografia „Aurora“ A. Todoran in Gherla-Szamosujvar.

Cate unu esempl. cu 30 cr. + 5 cr. porto postal, er' 6 esempl. cu 1 fl. 60 cr. sped. franco. 275.2-3.

Vestite in tota lumea sunt hartile de țigara

„LES DERNIERES CARTOUCHES și LOHENGRIN“

din Fabrica Braunstein Frères, Paris

65 Boulevard Exelman 65.

Firma Braunstein Frères vinde numai produsele proprii, din fabrica loru de hartie in Gassicourt (S. & O.) in Francia.

Produsele acestui stabilimentu marețu, intocmitu dupa principiile cele mai moderne suntu unu triumfu alu industriei de hartie.

Unu depositu alu fabricii pentru vandare de hartie si tuburi de țigarete se afla in **Wiena, I., Schottenring 25.**

Hartia noștra veritabilă franțusca precumu si tuburi de țigarete fabricate din hartie „Les dernières cartouches“, la care pe fia-care car-tonu este firma „BRAUNSTEIN FRÈRES“ se vinde in tote marchetaniile, si in tote traficele reg. ung. de tutun. 135.8-*

Dintre tote hartile pentru țigarete este recunoscuta de cea mai buna hartia de țigarete veritabilă franțusca

„Le Gloria“

fabricatiunea d-lorū
JOSIFU BARDOU & FILS
 in PERPIGNAN—PARIS.

60 medalii de aurū, 16 diplome de onore marū,
 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hartia, care in fineța si bunatate intrece tote celelalte hartii de cigarete ce esista.

„Le Gloria“ este numai atuncu veritabilă, decă fia-care carticica portă firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectueza cu marginele netede seu cresa-tate (perforate.)

„Le Gloria“ se efectueza si ca tuburi si adeca intr'o calitate neintrecuta de fina.

„Le Gloria“ este de capetatu in Brașovū la tote marche-taniile si bacaniile en-gros, precum si la fia-care debitantu mai bunu de tutunu. 3.8-5.8.

Cheque-Conto
 la postă
 Nr. 505.

INSTITUTULU DE CREDITU
 ȘI DE ECONOMII
„ALBINA“
 FILIALA BRAȘOVU,

Giro-Conto
 la banca
 Austro-Ungară.

primesce depuneru spre fructificare pe langa 4 1/2% și plătesce inșasi darea de venitū pentru ele.

Escompteaza cambii cu interese dela 5 1/2 in sus;
 Acorda împrumuturi cambial-hipotecare, până la jumătate din valoarea ipoteci cu 6%;
 Lombardeaza efecte și monete, acordandū 85% din valoarea de curs, și
 Giuvaerii și mărfuri acordandū 2/3—3/4 a valorei lorū ca împrumutu, cu procente dela 5 1/2 in sus,
 Cumperă și vinde efecte. Valute și devise cotate la bur-sele din Budapesta, Viena și Bucuresci după cursulu zilei, recomandandū mai alesu pentru plasari de capitali diferitele efecte romane, cari pe langa cea mai mare asiguranta ofer unu produsu de peste 5%, si cari se afla totdeauna de vandare la cassa institutului in Brașovū;
 Efectuesce sub cele mai ieftine condițiuni plăți și încassari și elibereaza asemnate asupra tuturoru piețelorū, mai ales din Romania;
 Rescumperă fără nici o detragere cupone, le escomptēza naintea sca-dentei lorū și cumperă cu cele mai bune prețuri cupone dela efecte romane;
 Ingrisesce in comisiune ori și ce transacția ajutata fiindu de legatarile ce le intretine cu firme de rangul primu in Budapesta, Viena și Bucuresci, de a putea servi clientelei sale in celu mai culant și folositoru modu;
 Dă cu chiriă magazine și locuri de depou pe teritoriulu seu alătura cu gara reg. ung. de stat și legatu cu acesta cu două căli ferate, Strada Gării Nro 45, și in fine
 Face asigurari asupra vieței omului, ca reprezentantū a societății de asigurare „EQUITABLE“ din New-York, după condițiunile avantajoase ale acestei societăți, in tote combinațiunile.
Biroul: piața, țirgulu botelorū Nr. 22. etagiulu I.
 Ore de oficiu: 1/2 8—1/2 2, ore de cassa: 8—1. 64-*

Neaparat de lipsa pentru facare familia este
Cafeua-Malz a lui Kathreiner Kneiff
 cu gustu de cafea bone.

Acesta este avantajosu că pote inlocui cafea amestecata cu cichorie ofrandu o cafea hrănitore și gustosa, un excelentu ro-gat la cafea. De recomandat pentru femei, copii și bolnavi.
 Pădiți-ve de imitația.
Se afla in totu loculū. (87-58.) 1/2 Kilo 25 cr.

ACTIEN-GESELLSCHAFT
 FÜR
COGNAC-INDUSTRIE

in Budapesta
 se pote intrebuinta și ca
medicamentu,
 Recomandatū de profesorii dela
 Universitate:

**Angyán, Kétli,
 Kézmárszky, Korányi,
 Kovács, Müller, Réczey,
 Stiller și Tauffer.**

Deposit in Brașov la: I L. & Hesshalmer,
 Heinrich Zintz, Demeter Eremias nepoții, Heinrich
 Wagner, Karl Irk, Ioan Dușoiu & An.

Anunciuri
 (insertiuni și reclame)
 Suntū a se adresa subscri-sei administrațiunii. In casulu publicării unu anuciū mai

mult de odată se face scād-mēntū, care cresce cu cât publicarea se face mai multe-ori.
 Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI“